2024/1108

23.5.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1108

z 13. marca 2024,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 748/2012, pokiaľ ide o prvotnú letovú spôsobilosť bezpilotných leteckých systémov podliehajúcich osvedčovaniu, a delegované nariadenie (EÚ) 2019/945, pokiaľ ide o bezpilotné letecké systémy a prevádzkovateľov bezpilotných leteckých systémov z tretích krajín

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 ([1]), a najmä na jeho článok 58 ods. 1 a článok 61 ods. 1 písm. d),

keďže:

(1) V článku 56 nariadenia (EÚ) 2018/1139 o súlade bezpilotných lietadiel s predpismi sa vzhľadom na povahu a riziko spojené s prevádzkou bezpilotných lietadiel stanovuje, že v závislosti od takéhoto rizika a povahy sa môže vyžadovať osvedčenie, pokiaľ ide o projektovanie, výrobu a údržbu bezpilotných lietadiel a ich motorov, vrtúľ, súčastí, nenainštalovaného vybavenia a vybavenia na ich diaľkové ovládanie.

(2) V súlade s článkom 56 nariadenia (EÚ) 2018/1139 sa v článku 40 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/945 ([2]) stanovujú požiadavky na osvedčovanie bezpilotných leteckých systémov.

(3) V článku 58 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2018/1139 sa stanovuje, že podmienky a postupy vydávania osvedčenia vyžadovaného podľa článku 55 uvedeného nariadenia môžu vychádzať zo základných požiadaviek na projektovanie stanovených v prílohe IX k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a z požiadaviek na environmentálnu výkonnosť stanovených v prílohe III k tomu istému nariadeniu alebo môžu z nich pozostávať.

(4) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 ([3]), ktorým sa stanovujú požiadavky na projektovanie a výrobu civilných lietadiel, ako aj motorov, vrtúľ a súčastí, ktoré sa v nich majú inštalovať, by sa malo prispôsobiť s cieľom riešiť špecifiká bezpilotných leteckých systémov.

(5) Takéto špecifiká zahŕňajú vybavenie na diaľkové ovládanie bezpilotného lietadla vymedzené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2018/1139. Toto vybavenie sa vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2024/1110 ([4]) vymedzuje ako „riadiaca a monitorovacia jednotka“.

(6) Bezpečná prevádzka bezpilotných lietadiel, ktoré podliehajú osvedčovaniu, si vyžaduje, aby riadiaca a monitorovacia jednotka podliehala rovnakým postupom, na základe ktorých sa vydávajú osvedčenia pre bezpilotné lietadlá, pričom sa určuje, že rovnaký postup osvedčovania sa uplatňuje na bezpilotné letecké systémy, keďže sa skladajú z bezpilotného lietadla a jeho riadiacej a monitorovacej jednotky.

([1]) Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1.

([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/945 z 12. marca 2019 o bezpilotných leteckých systémoch a o prevádzkovateľoch bezpilotných leteckých systémov z tretích krajín (Ú. v. EÚ L 152, 11.6.2019, s. 1).

([3]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania alebo vyhlásenia o súlade lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj požiadavky na spôsobilosť projekčných a výrobných organizácií (Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).

([4]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1110 z 10. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 748/2012, pokiaľ ide o prvotnú letovú spôsobilosť bezpilotných leteckých systémov podliehajúcich osvedčovaniu, a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2019/947, pokiaľ ide o pravidlá a postupy prevádzky bezpilotných lietadiel (Ú. v. EÚ L, 2024/1110, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1110/oj).

(7) Bezpilotné letecké systémy ľahšie ako vzduch predstavujú prirodzené riziko pre tretie strany, aj keď nižšie, aké je v prípade iných konfigurácií bezpilotných lietadiel, a preto sa môžu prevádzkovať bez potreby vydania osvedčenia pre projekt.

(8) Overovanie projektu bezpilotných leteckých systémov osobitne projektovaných alebo upravených na výskumné, experimentálne alebo vedecké účely sa môže vykonávať bez potreby vydania typového osvedčenia, pretože sa obvykle prevádzkujú v prostredí s nižším rizikom.

(9) Zachovanie letovej spôsobilosti bezpilotných leteckých systémov, pre ktoré sa vyžaduje typové osvedčenie, by malo byť v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2024/1107 ([5]), zatiaľ čo súlad s predpismi sa nevyžaduje pre tie bezpilotné letecké systémy, ktoré sú určené na používanie v prevádzke, pre ktorú nie je typové osvedčenie povinné v súlade s článkom 40 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2019/945, aj keď sa výrobca rozhodol oň požiadať.

(10) S cieľom poskytnúť zainteresovaným stranám dostatok času na zaistenie súladu s novým rámcom prvotnej letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov (UAS) sa toto nariadenie uplatňuje od 1. mája 2025,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 748/2012

Nariadenie (EÚ) č. 748/2012 sa mení takto:

1. Názov sa nahrádza takto:

„**Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania alebo vyhlásenia o súlade lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, ako aj požiadavky na spôsobilosť projekčných a výrobných organizácií (prepracované znenie)**“.

2. Článok 1 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa mení takto:

i) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Toto nariadenie stanovuje v súlade s článkami 19, 58 a 62 nariadenia (EÚ) 2018/1139 (*) spoločné technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania alebo vyhlásenia o súlade výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, pričom špecifikuje:

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj)“.

([5]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1107 z 13. marca 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 stanovením podrobných pravidiel zachovania letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov a ich komponentov a ktoré sa týka schvaľovania organizácií a pracovníkov zapojených do týchto úloh (Ú. v. EÚ L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

ii) Písmená f) a g) sa nahrádzajú takto:

„f) identifikáciu výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek;

g) osvedčovanie určitých častí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek;“.

b) Odsek 2 sa mení takto:

i) Písmená c) a d) sa nahrádzajú takto:

„c) „časť 21“ sú požiadavky na osvedčovanie a postupy osvedčovania lietadla a prislúchajúcich výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, ako aj projekčných a výrobných organizácií, ktoré sú stanovené v prílohe I k tomuto nariadeniu;

d) „časť 21 Light“ sú požiadavky a postupy osvedčovania alebo vyhlásenia o súlade projektu lietadla iného ako bezpilotného lietadla určeného predovšetkým na letecký šport a rekreačné lietanie a súvisiacich výrobkov a častí a vyhlásenia o projekčnej a výrobnej spôsobilosti organizácií, stanovené v prílohe Ib (časti 21 Light) k tomuto nariadeniu;“.

ii) Písmeno f) sa nahrádza takto:

„f) „predmet“ je akákoľvek časť a zariadenie používané na civilných lietadlách a akýkoľvek komponent riadiacej a monitorovacej jednotky;“.

iii) Písmeno h) sa nahrádza takto:

„h) „EPA“ (European Part Approval) je Európske schválenie konštrukčnej časti. Európske schválenie konštrukčnej časti predmetu znamená, že predmet bol vyrobený v súlade so schválenými projekčnými údajmi, ktoré nepatria držiteľovi typového osvedčenia príslušného výrobku a riadiacej a monitorovacej jednotky, okrem predmetov ETSO;“.

iv) Dopĺňajú sa tieto písmená l), m), n), o) a p):

„l) „riadiaca a monitorovacia jednotka(CMU)“ je vybavenie na diaľkové ovládanie a monitorovanie bezpilotného lietadla v zmysle článku 3 bodu 32 nariadenia (EÚ) 2018/1139;

m) „komponent riadiacej a monitorovacej jednotky“ je akýkoľvek prvok riadiacej a monitorovacej jednotky;

n) „inštalácia riadiacej a monitorovacej jednotky“ je proces začlenenia komponentov riadiacej a monitorovacej jednotky do fyzického prostredia oprávneného na tento účel podľa súboru pokynov na inštaláciu a testovanie tak, aby bolo možné riadiacu a monitorovaciu jednotku používať na prevádzku bezpilotného lietadla;

o) „bezpilotný letecký systém (UAS)“ je bezpilotné lietadlo v zmysle článku 3 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2018/1139, a jeho riadiaca a monitorovacia jednotka;

p) „lietadlo schopné vertikálneho vzletu a pristátia“ je motorové lietadlo ťažšie ako vzduch iné ako letún alebo rotorové lietadlo, ktoré je schopné vykonať vertikálny vzlet a pristátie prostredníctvom vztlakových a ťahových jednotiek používaných na zabezpečenie vztlaku počas vzletu a pristátia.“

3. Článok 2 sa mení takto:

1. Názov sa nahrádza takto:

„Osvedčovanie výrobkov, súčastí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek“.

2. Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Pre výrobky, časti, zariadenia, riadiace a monitorovacie jednotky a komponenty riadiacich a monitorovacích jednotiek sa vydávajú osvedčenia podľa prílohy I (časť 21).“

3. V odseku 2 sa úvodná veta nahrádza takto:

„Odchylne od odseku 1 sa osvedčenia môžu alternatívne vydávať podľa prílohy Ib (časť 21 Light) pre tieto výrobky iné ako bezpilotné lietadlo:“.

4. V odseku 3 sa úvodná veta nahrádza takto:

„Odchylne od odseku 1 a 2 sa vyhlásenia o súlade projektu môžu alternatívne vydávať podľa prílohy Ib (časť 21 Light) pre tieto výrobky iné ako bezpilotné lietadlo:“.

4. Článok 8 sa mení takto:

1. Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Organizácia zodpovedná za projektovanie výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, za ich zmeny alebo opravy musí preukázať svoju spôsobilosť v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť 21).“;

2. V odseku 5 sa úvodná veta nahrádza takto:

„Odchylne od odseku 1 organizácia, ktorá má hlavné miesto podnikania v nečlenskom štáte, môže preukázať svoju spôsobilosť vlastníctvom osvedčenia vydaného uvedeným štátom pre výrobok, časť, zariadenie, riadiacu a monitorovaciu jednotku a komponent riadiacej a monitorovacej jednotky, pre ktoré podáva žiadosť v súlade s prílohou I (časť 21) za predpokladu:“.

5. Článok 9 sa mení takto:

1. Odseky 1 a 2 sa nahrádzajú takto:

„1. Organizácia zodpovedná za výrobu výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek musí preukázať svoju spôsobilosť v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť 21). Toto preukázanie spôsobilosti sa nevyžaduje v prípade častí, zariadení alebo komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, ktoré organizácia vyrába a ktoré sú v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť 21) oprávnené na inštaláciu v typovo osvedčenom výrobku bez toho, aby k nim muselo byť priložené úradné osvedčenie o uvoľnení (formulár 1 EASA).

2. Odchylne od odseku 1 výrobca, ktorý má hlavné miesto obchodné sídlo v nečlenskom štáte, môže preukázať svoju spôsobilosť vlastníctvom osvedčenia vydaného uvedeným štátom pre výrobok, časť, zariadenie, riadiacu a monitorovaciu jednotku a komponent riadiacej a monitorovacej jednotky, pre ktoré podáva žiadosť, za predpokladu, že sú splnené obe tieto podmienky:

a) že príslušný štát je štátom výrobcu;

b) agentúra stanovila, že systém tohto štátu zaručuje rovnakú úroveň nezávislosti kontroly zhody, akú poskytuje toto nariadenie, a to buď prostredníctvom rovnocenného systému udeľovania schválení organizáciám alebo priamym zapojením príslušného orgánu tohto štátu.“

2. V odseku 8 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) výroba častí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek, ktoré sú v súlade s prílohou I (časť 21) oprávnené na inštaláciu do typovo osvedčovaného výrobku bez toho, aby k nim muselo byť priložené úradné osvedčenie o uvoľnení (formulár 1 EASA);“.

6. Príloha I (časť 21) sa mení v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Zmeny delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/945

Delegované nariadenie (EÚ) 2019/945 sa mení takto:

1. Článok 3 sa mení takto:

a) Bod 3 sa nahrádza takto:

„3. „bezpilotný letecký systém“ („UAS“) je bezpilotné lietadlo v zmysle článku 3 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2018/1139 (*) a jeho riadiaca a monitorovacia jednotka;

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj)“.

b) Bod 38 sa nahrádza takto:

„38. „riadiaca a monitorovacia jednotka“ („CMU“) je vybavenie na diaľkové ovládanie a monitorovanie bezpilotného lietadla v zmysle článku 3 bodu 32 nariadenia (EÚ) 2018/1139;“.

c) Bod 39 sa nahrádza takto:

„39. „spoj C2“ je dátové spojenie medzi bezpilotným lietadlom a CMU na účely riadenia letu;“.

2. Článok 40 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Osvedčovaniu podliehajú projektovanie, výroba a údržba UAS, ktorý spĺňa ktorúkoľvek z týchto podmienok:

a) má typický rozmer najmenej 3 m a je určený na prevádzku nad zhromaždeniami ľudí, pokiaľ bezpilotné lietadlo nie je ľahšie ako vzduch;

b) je určený na prepravu osôb;

c) je určený na prepravu nebezpečného nákladu a vyžaduje vysokú úroveň odolnosti s cieľom zmierniť riziká pre tretie strany v prípade nehody;

d) je určený na používanie v „osobitnej“ kategórii prevádzky v zmysle článku 5 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/947, a príslušný orgán dospel v súlade s článkom 12 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/947 na základe posúdenia rizika vykonaného prevádzkovateľom UAS v súlade s článkom 11 uvedeného nariadenia k záveru, že riziko prevádzky nemožno primerane zmierniť bez osvedčenia UAS.“

b) Vkladá sa tento odsek 1a:

„1a. Odsek 1 sa neuplatňuje na UAS, ktoré sú osobitne projektované alebo upravené na výskumné, experimentálne alebo vedecké účely a ktoré budú pravdepodobne vyrobené vo veľmi obmedzenom počte. Prevádzka takýchto UAS bude podliehať letovému povoleniu v súlade s podčasťou B prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.“

c) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. UAS, ktorý spĺňa podmienky uvedené v odseku 1, musí spĺňať uplatniteľné požiadavky stanovené v nariadení (EÚ) č. 748/2012 (*), nariadení Komisie (EÚ) 2015/640 (**) a delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2024/1107 (***).

_____

(*) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií (Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).

(**) Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/640 z 23. apríla 2015 o dodatočných špecifikáciách letovej spôsobilosti pre daný typ prevádzky, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 965/2012 (Ú. v. EÚ L 106, 24.4.2015, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/640/oj).

(***) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1107 z 13. marca 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 stanovením podrobných pravidiel zachovania letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov a ich komponentov a ktoré sa týka schvaľovania organizácií a pracovníkov zapojených do týchto úloh (Ú. v. EÚ L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).“

d) Vkladá sa tento odsek 2a:

„2a. UAS osvedčený z iných dôvodov, ako sú dôvody špecifikované v odseku 1, musí spĺňať uplatniteľné požiadavky stanovené v nariadení (EÚ) č. 748/2012 a nariadení Komisie (EÚ) 2015/640.“

3. Príloha sa mení v súlade s prílohou II k tomuto nariadeniu.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. mája 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 13. marca 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

Príloha I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 sa mení takto:

1. Názov časti 21 sa nahrádza takto:

„Osvedčovanie lietadla a prislúchajúcich výrobkov, častí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek a projekčných a výrobných organizácií“.

2. Obsah sa mení takto:

a) Názov ustanovenia 21.A.2 sa nahrádza takto:

„21.A.2 Plnenie inou osobou, než je žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ osvedčenia“.

b) Názov ustanovenia 21.A.35 sa nahrádza takto:

„Letové testy“.

c) Názov ustanovenia 21.A.115 sa nahrádza takto:

„21.A.115 Požiadavky na schválenie závažných zmien formou doplnkového typového osvedčenia“.

d) Názov ustanovenia 21.A.128 sa nahrádza takto:

„21.A.128 Testy: motory, vrtule a riadiace a monitorovacie jednotky (CMU)“.

e) Názov podčasti K v oddiele A sa nahrádza takto:

„PODČASŤ K – SÚČASTI, ZARIADENIA A KOMPONENTY RIADIACEJ A MONITOROVACEJ JEDNOTKY (CMU)“;

f) Názov ustanovenia 21.A.303 sa nahrádza takto:

„21.A.303 Súlad s príslušnými požiadavkami“.

g) Názov ustanovenia 21.A.305 sa nahrádza takto:

„21.A.305 Schválenie súčastí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)“.

h) Dopĺňa sa tento nový názov ustanovenia 21.A.308:

„21.A.308 Oprávnenosť komponentu na inštaláciu do riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU)“.

i) Názov podčasti Q v oddiele A sa nahrádza takto:

„PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, SÚČASTÍ, ZARIADENÍ, RIADIACICH A MONITOROVACÍCH JEDNOTIEK (CMU) A KOMPONENTOV CMU“.

j) Názov ustanovenia 21.A.801 sa nahrádza takto:

„21.A.801 Identifikácia výrobkov a riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)“.

k) Názov ustanovenia 21.A.804 sa nahrádza takto:

„21.A.804 Identifikácia súčastí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)“.

l) Názov podčasti K v oddiele B sa nahrádza takto:

„PODČASŤ K – SÚČASTI, ZARIADENIA A KOMPONENTY RIADIACEJ A MONITOROVACEJ JEDNOTKY (CMU)“.

m) Názov podčasti Q v oddiele B sa nahrádza takto:

„PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, SÚČASTÍ, ZARIADENÍ, RIADIACICH A MONITOROVACÍCH JEDNOTIEK (CMU) A KOMPONENTOV CMU“.

3. Ustanovenie 21.A.2 sa nahrádza takto:

„21.A.2 **Plnenie inou osobou, než je žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ osvedčenia**

Úlohy a povinnosti, ktoré má plniť žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ osvedčenia pre výrobok, časť, vybavenie, riadiacu a monitorovaciu jednotku (CMU) alebo komponent CMU podľa tohto oddielu, môže plniť v jeho mene akákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba za predpokladu, že žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ takého osvedčenia môže preukázať, že uzavrel dohodu s inou osobou, aby bolo v súčasnosti aj v budúcnosti zabezpečené riadne plnenie jeho povinností.“

4. Ustanovenie 21.A.3A sa mení takto:

a) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 (*) a jeho delegované a vykonávacie akty, všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré požiadali o typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, doplnkové typové osvedčenie, Európske technické štandardné schválenie (ETSO), schválenie postupu väčšej opravy alebo akékoľvek iné príslušné schválenie považované za vydané podľa tohto nariadenia, alebo ktoré sú ich držiteľmi, musia:

1. zriadiť a udržiavať systém zberu, vyšetrovania a analýzy hlásení udalostí s cieľom identifikovať nepriaznivé trendy alebo riešiť nedostatky a extrahovať udalosti, ktorých hlásenie je povinné v súlade s bodom 3, a udalosti, ktoré sa hlásia dobrovoľne. Ak sa hlavné miesto podnikania nachádza v členskom štáte, na účely splnenia požiadaviek nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 a jeho vykonávacích aktov a nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktov sa môže zriadiť jednotný systém. Tento systém hlásenia zahŕňa:

i) hlásenia a informácie týkajúce sa výpadkov, porúch, závad alebo iných udalostí, ktoré spôsobujú alebo môžu spôsobiť nepriaznivé účinky na zachovanie letovej spôsobilosti výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU, na ktoré sa vzťahuje typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, doplnkové typové osvedčenie, schválenie ETSO, schválenie postupu väčšej opravy alebo akékoľvek iné príslušné schválenie, ktoré sa považuje za vydané podľa tohto nariadenia;

ii) chyby, situácie, keď takmer došlo k nehode, a ohrozenia, na ktoré sa nevzťahuje podbod i);

2. sprístupniť známym prevádzkovateľom výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU a na požiadanie akejkoľvek osobe oprávnenej podľa iných vykonávacích alebo delegovaných aktov informácie o systéme zriadenom v súlade s bodom 1 a o tom, ako poskytovať hlásenia a informácie týkajúce sa výpadkov, porúch, závad alebo iných udalostí uvedených v bode 1 podbode i);

3. hlásiť agentúre výpadky, poruchy, závady alebo iné udalosti, o ktorých sa dozvedeli alebo ktoré sa týkajú výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU, na ktoré sa vzťahuje typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, doplnkové typové osvedčenie, schválenie ETSO, schválenie postupu väčšej opravy alebo akékoľvek iné príslušné schválenie, ktoré sa považuje za vydané podľa tohto nariadenia, a ktorých výsledkom bol alebo môže byť nebezpečný stav.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18).“

b) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 376/2014 a jeho delegované a vykonávacie akty, každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom alebo požiadala o osvedčenie o schválení výrobnej organizácie podľa podčasti G tohto oddielu, alebo ktorá vyrába výrobok, súčasť, zariadenie, UAS, CMU alebo komponent CMU podľa podčasti F tohto oddielu, musí:

1. zriadiť a udržiavať systém zberu a hodnotenia hlásení udalostí vrátane hlásení o chybách, situáciách, keď takmer došlo k nehode, a ohrozeniach s cieľom identifikovať nepriaznivé trendy alebo riešiť nedostatky a extrahovať udalosti, ktorých hlásenie je povinné v súlade s bodmi 2 a 3 tohto písmena, a udalosti, ktoré sa hlásia dobrovoľne. V prípade organizácií, ktoré majú hlavné miesto podnikania v členskom štáte, sa na účely splnenia požiadaviek nariadenia (EÚ) č. 376/2014 a jeho vykonávacích aktov a nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktov môže zriadiť jednotný systém;

2. zodpovednému držiteľovi schválenia projektu hlásiť všetky prípady, keď boli v prípade výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU a komponentov CMU uvoľnených výrobnou organizáciou následne zistené možné odchýlky od príslušných konštrukčných údajov, a vyšetrovať spolu s držiteľom schválenia projektu s cieľom identifikovať tie odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu;

3. hlásiť príslušnému orgánu zodpovedného členského štátu v súlade s ustanovením 21.1 a agentúre odchýlky, ktoré boli identifikované v súlade s ustanovením 21.A.3A písm. b) bodom 2 a ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu;

4. ak výrobná organizácia pôsobí ako dodávateľ inej výrobnej organizácie, hlásiť aj tejto inej organizácii všetky prípady, keď výrobky, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponenty CMU uvoľnila uvedenej inej organizácii a následne sa zistili možné odchýlky od príslušných konštrukčných údajov.“

5. Ustanovenie 21.A.3B sa nahrádza takto:

„21.A.3B **Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti**

a) Príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti je dokument vydaný alebo prijatý agentúrou, v ktorom sú stanovené činnosti, ktoré sa majú vykonať na lietadle alebo na CMU, aby bola obnovená prijateľná úroveň bezpečnosti, ak sa preukáže, že úroveň bezpečnosti lietadla, UAS alebo CMU môže byť inak ohrozená.

b) Agentúra vydá príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, ak:

1. agentúra zistila, že v dôsledku chyby na lietadle, motore, vrtuli, súčasti alebo zariadení inštalovaných na tomto lietadle alebo v dôsledku chyby na CMU alebo komponente CMU sa lietadlo, UAS alebo CMU nenachádza v bezpečnom stave a

2. tento stav pravdepodobne existuje alebo sa môže vyskytnúť na inom lietadle, UAS alebo CMU.

c) Ak agentúra musí vydať príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, aby sa odstránil nebezpečný stav uvedený v písmene b) alebo aby sa vyžadovalo vykonanie inšpekcie, držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia postupu väčšej opravy, schválenia ETSO alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením:

1. navrhne zodpovedajúce nápravné opatrenie alebo vykonanie inšpekcií, alebo oboje, a predloží agentúre na schválenie podrobnosti o týchto návrhoch a

2. po schválení návrhov uvedených v bode 1 agentúrou poskytne všetkým známym prevádzkovateľom alebo vlastníkom výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU a na požiadanie každej osobe, ktorá musí dodržiavať príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, príslušné popisné údaje a realizačné pokyny.

d) Príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti musí obsahovať aspoň tieto informácie:

1. identifikáciu nebezpečného stavu;

2. identifikáciu dotknutého lietadla alebo CMU;

3. požadované opatrenie(-a);

4. lehotu na vykonanie požadovaného (-ých) opatrenia (-í);

5. dátum nadobudnutia účinnosti príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti.“

6. V ustanovení 21.A.4 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) riadnu podporu pre zachovanie letovej spôsobilosti výrobku, časti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU.“

7. V ustanovení 21.A.5 sa písmená a), b) a c) nahrádzajú takto:

„a) pri projektovaní výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU alebo ich zmien alebo opráv zavedú systém vedenia záznamov a uchovávajú príslušné projektové informácie/údaje. Uvedené informácie/údaje sa sprístupnia agentúre s cieľom poskytnúť informácie/údaje, ktoré sú potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU, zachovania platnosti údajov o prevádzkovej vhodnosti a súladu s uplatniteľnými požiadavkami na ochranu životného prostredia;

b) pri výrobe výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU zaznamenávajú podrobnosti o výrobnom procese relevantné pre zhodu výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU s príslušnými projektovými údajmi a požiadavky uložené ich partnerom a dodávateľom a sprístupňujú uvedené údaje svojmu príslušnému orgánu s cieľom poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU;

c) pokiaľ ide o letové povolenia:

1. uchovávajú dokumenty, ktoré sú vypracované na stanovenie a odôvodnenie letových podmienok, a sprístupňujú ich agentúre a svojim príslušným orgánom členského štátu s cieľom poskytnúť informácie, ktoré sú potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti lietadla, UAS a CMU;

2. pri vydávaní letového povolenia uplatňujúc právo schválených organizácií uchovávajú s ním súvisiace dokumenty vrátane záznamov z kontroly a dokumentov, ktoré podporujú schválenie letových podmienok a vydanie samotného letového povolenia, a sprístupňujú ich agentúre a svojmu príslušnému orgánu členského štátu zodpovedného za dohľad nad organizáciou s cieľom poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti lietadla, UAS a CMU;“.

8. Ustanovenie 21.A.6 sa nahrádza takto:

„21.A.6 **Príručky**

Držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia:

a) zhotovuje, uchováva a aktualizuje originály všetkých príručiek alebo odchýlok príručiek vyžadovaných príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a príslušnými požiadavkami na výrobok, UAS, CMU alebo predmet z hľadiska ochrany životného prostredia a na požiadanie poskytne agentúre kópie;

b) v prípade bezpilotného lietadla určuje, či je potrebná inštalácia CMU vo fyzickom prostredí, a prevádzkovateľovi poskytne všetky potrebné pokyny na inštaláciu CMU a na jej uvoľnenie v súlade s prílohou I (časťou ML UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107.“

9. Ustanovenie 21.A.7 sa nahrádza takto:

„21.A.7 **Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti**

a) Pri preukazovaní súladu s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, ktorú stanovila a oznámila agentúra v súlade s bodom 21.B.80, držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia konštrukčnej zmeny alebo postupu opravy vypracuje alebo poskytne odkaz na pokyny, ktoré sú potrebné na zabezpečenie dodržiavania normy letovej spôsobilosti v súvislosti s typom lietadla, UAS a CMU a akejkoľvek príslušnej súčasti alebo komponentu CMU počas celej prevádzkovej životnosti lietadla alebo UAS.

b) Prinajmenšom jeden súbor úplných pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti poskytne držiteľ:

1. typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia každému známemu vlastníkovi jedného výrobku alebo viacerých výrobkov, UAS alebo CMU po ich dodaní alebo po vydaní prvého osvedčenia letovej spôsobilosti alebo obmedzeného osvedčenia letovej spôsobilosti pre dotknuté lietadlo podľa toho, čo nastane neskôr;

2. doplnkového typového osvedčenia alebo schválenia konštrukčnej zmeny všetkým známym prevádzkovateľom výrobku, UAS alebo CMU, ktorých sa zmena týka, po uvoľnení upraveného výrobku alebo upravenej CMU do prevádzky;

3. schválenia postupu opravy všetkým známym prevádzkovateľom výrobku alebo CMU, ktorých sa oprava týka, pri uvoľnení výrobku alebo CMU, v ktorých sa postup opravy vykonáva, do prevádzky. Opravený výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU sa môže uvoľniť do prevádzky pred dokončením príslušných pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, ale len na obmedzené obdobie prevádzky a po dohode s agentúrou.

Potom uvedení držitelia schválenia projektu na požiadanie sprístupnia uvedené pokyny akejkoľvek inej osobe, od ktorej sa vyžaduje, aby dodržiavala uvedené pokyny.

c) Odchylne od písmena b) môže držiteľ typového osvedčenia alebo držiteľ obmedzeného typového osvedčenia odložiť sprístupnenie časti pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré sa týkajú realizačných pokynov s dlhou prípravnou lehotou, až po uvedení výrobku alebo CMU alebo upraveného výrobku alebo upravenej CMU do prevádzky, ale sprístupní ich skôr, ako sa použitie týchto údajov požaduje pre výrobok alebo upravený výrobok.

d) Držiteľ schválenia projektu, od ktorého sa vyžaduje poskytnutie pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti v súlade s písmenom b), sprístupní aj zmeny uvedených pokynov všetkým známym prevádzkovateľom výrobku, UAS alebo CMU, ktorých sa zmena týka, a na požiadanie akejkoľvek inej osobe, od ktorej sa vyžaduje, aby tieto zmeny dodržiavala. Uvedený držiteľ schválenia projektu na požiadanie preukazuje agentúre primeranosť procesu sprístupňovania zmien pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti v súlade s týmto písmenom.“

10. V ustanovení 21.A.9 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) udelia príslušnému orgánu prístup ku všetkým priestorom, výrobkom, súčastiam, zariadeniam, CMU, komponentom CMU, dokumentom, záznamom, údajom, procesu, postupu alebo akémukoľvek inému materiálu s cieľom preskúmať akékoľvek hlásenie, vykonať akúkoľvek kontrolu alebo vykonať akúkoľvek letovú a pozemnú skúšku prípadne zúčastniť sa na nej, s cieľom overiť pôvodný súlad organizácie s uplatniteľnými požiadavkami nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktov a zachovávanie súladu s nimi;“.

11. Ustanovenie 21.A.11 sa nahrádza takto:

„21.A.11 **Rozsah pôsobnosti**

Táto podčasť určuje postup vydávania typových osvedčení pre výrobky a CMU a obmedzených typových osvedčení pre lietadlo a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov o tieto osvedčenia a držiteľov týchto osvedčení.“

12. Ustanovenie 21.A.15 sa mení takto:

a) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) Žiadosť o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie musí obsahovať prinajmenšom predbežné popisné údaje výrobku, UAS alebo CMU a druh prevádzky, na ktorú sa osvedčovanie vyžaduje. Okrem toho musí obsahovať alebo sa po podaní pôvodnej žiadosti do nej musí doplniť program osvedčovania na účely preukázania súladu podľa ustanovenia 21.A.20, ktorý pozostáva zo všetkých týchto prvkov:

1. podrobný opis typového návrhu vrátane všetkých konfigurácií, ktoré sa majú osvedčiť;

2. navrhované prevádzkové charakteristiky a obmedzenia;

3. predpokladané použitie výrobku, UAS alebo CMU a druh prevádzky, ktorého osvedčovanie sa požaduje;

4. návrh počiatočnej predpisovej základne typového osvedčovania, predpisovej základne osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a požiadaviek na ochranu životného prostredia, ktorý sa vypracuje v súlade s požiadavkami a možnosťami uvedenými v ustanoveniach 21.B.80, 21.B.82 a 21.B.85;

5. návrh rozpisu programu osvedčovania na zmysluplné skupiny činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu vrátane návrhu spôsobov dosiahnutia súladu a súvisiacich dokumentov o súlade;

6. návrh posúdenia zmysluplných skupín činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu, pokiaľ ide o pravdepodobnosť neidentifikovaného nesúladu s predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti alebo požiadavkami na ochranu životného prostredia a pokiaľ ide o potenciálny vplyv tohto nesúladu na bezpečnosť výrobkov a UAS alebo ochranu životného prostredia alebo na bezpečnosť CMU. Pri navrhovanom posúdení sa musia zohľadniť aspoň prvky stanovené v ustanovení 21.B.100 písm. a) podbodoch 1 až 4. Na základe daného posúdenia musí žiadosť obsahovať návrh na zapojenie agentúry do overovania činností a údajov súvisiacich s preukázaním súladu;

7. harmonogram projektu vrátane hlavných míľnikov.“

b) Písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) Žiadosť o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie veľkých letúnov alebo veľkých rotorových lietadiel platí počas piatich rokov a žiadosť o akékoľvek iné typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie platí počas troch rokov, pokiaľ žiadateľ pri predložení žiadosti nepreukáže, že si jeho výrobok, UAS alebo CMU vyžaduje dlhšie časové obdobie na preukázanie a vyhlásenie súladu, a agentúra toto dlhšie časové obdobie neschváli.“

13. Ustanovenie 21.A.19 sa nahrádza takto:

„21.A.19 **Zmeny, ktoré si vyžadujú nové typové osvedčenie**

Ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba navrhujúca zmenu výrobku musí požiadať o nové typové osvedčenie, ak agentúra zistí, že zmena v projekte, výkone, ťahu alebo hmotnosti je taká značná, že si vyžaduje úplnú skúšku súladu s príslušnou základňou typového osvedčovania.

Ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba navrhujúca zmenu UAS alebo CMU musí požiadať o nové typové osvedčenie, ak agentúra zistí, že zmena v projekte je taká značná, že si vyžaduje úplnú skúšku súladu s príslušnou základňou typového osvedčovania.“

14. V ustanovení 21.A.20 písm. d) sa bod 2 nahrádza takto:

„2. nebola zistená žiadna vlastnosť alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.“

15. Ustanovenie 21.A.21 sa nahrádza takto:

„21.A.21 **Požiadavky na vydanie typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia**

a) Aby bolo možné vydať typové osvedčenie výrobku alebo CMU alebo obmedzené typové osvedčenie lietadla pre lietadlo, ktoré nespĺňa základné požiadavky stanovené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1139, žiadateľ:

1. preukáže svoju spôsobilosť v súlade s ustanovením 21.A.14;

2. preukáže súlad podľa ustanovenia 21.A.20;

3. v prípade typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia lietadla preukáže, že motor alebo vrtuľa alebo oboje, ak sú v lietadle inštalované:

i) má/majú vydané alebo určené typové osvedčenia v súlade s týmto nariadením, alebo

ii) je/sú v súlade s predpisovou základňou typového osvedčovania lietadla stanovenou pre lietadlá iné ako bezpilotné lietadlá alebo s predpisovou základňou typového osvedčovania UAS pre bezpilotné lietadlá a s požiadavkami na ochranu životného prostredia stanovenými a oznámenými agentúrou, ktoré sú potrebné na zaručenie bezpečného letu lietadla;

4. v prípade typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia bezpilotného lietadla:

i) preukáže súlad s predpisovou základňou typového osvedčovania UAS v súlade s ustanovením 21.B.80;

ii) preukáže, že CMU má typové osvedčenie vydané v súlade s týmto nariadením, ak bola CMU osvedčená oddelene od bezpilotného lietadla.

b) Odchylne od písmena a) bodu 2 má žiadateľ na základe žiadosti zahrnutej vo vyhlásení uvedenom v ustanovení 21.A.20 písm. d) nárok na vydanie typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia lietadla pred tým, ako žiadateľ preukáže súlad s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti, za predpokladu, že preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

16. Ustanovenie 21.A.31 sa nahrádza takto:

„21.A.31 **Typový návrh**

a) Typový návrh pozostáva:

1. z výkresov a špecifikácií a zoznamu týchto výkresov a špecifikácií, potrebných na definovanie usporiadania a projektových charakteristík výrobku, UAS alebo CMU, ktoré preukazujú súlad s príslušnou základňou typového osvedčovania a príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia;

2. z informácií o materiáloch, procesoch a metódach výroby a montáže výrobku a CMU, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie zhody výrobku a CMU;

3. zo schváleného oddielu pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti týkajúceho sa obmedzení letovej spôsobilosti, ako sa vymedzuje v príslušných technických podmienkach osvedčovania a

4. z akýchkoľvek iných údajov, ktoré pri porovnaní umožňujú stanovenie letovej spôsobilosti, a podľa potreby z environmentálnych vlastností neskorších výrobkov a CMU rovnakého typu.

b) Každý typový návrh sa musí primerane označiť.“

17. V ustanovení 21.A.33 písm. b) bode 1 sa podbod ii) nahrádza takto:

„ii) časti výrobkov a komponenty CMU primerane zodpovedajú výkresom navrhovaného typového návrhu a“.

18. Ustanovenie 21.A.35 sa mení takto:

a) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) Žiadateľ vykoná všetky letové testy, ktoré sú podľa agentúry nevyhnutné na stanovenie:

1. súladu s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia a

2. či existuje dostatočná záruka, že lietadlo, jeho súčasti, vybavenie, UAS alebo CMU sú spoľahlivé a pracujú bezchybne na lietadlách, UAS a CMU osvedčovaných podľa tejto prílohy, s výnimkou:

i) vetroňov iných ako bezpilotných vetroňov a motorových vetroňov iných ako bezpilotných motorových vetroňov;

ii) balónov a vzducholodí definovaných v ELA1 alebo ELA2;

iii) letúnov iných ako bezpilotných letúnov, s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 2 722 kg alebo menšou.“

b) Písmeno f) sa nahrádza takto:

„f) Letové testy predpísané v písmene b) bode 2 zahŕňajú:

1. v prípade iných lietadiel ako bezpilotných lietadiel:

i) letové hodiny, ktoré agentúra považuje za potrebné na zaistenie preukázania bezpečnej prevádzky lietadla pred jeho uvedením do prevádzky, a to najmenej 150 hodín;

ii) najmä pre lietadlá s turbínovými motormi typu, ktorý sa predtým nepoužil v typovo osvedčovanom lietadle, aspoň 300 hodín prevádzky s úplnou súpravou motorov, ktoré zodpovedajú typovému osvedčeniu;

2. v prípade UAS a CMU letové hodiny, ktoré agentúra považuje za potrebné pri zohľadnení stupňa zložitosti projektu lietadla a CMU a ich rizika pre bezpečnosť, s cieľom zaistiť preukázanie bezpečnej prevádzky lietadla a CMU pred ich uvedením do prevádzky.“

19. Ustanovenie 21.A.41 sa nahrádza takto:

„21.A.41 **Typové osvedčenie**

Typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie musia zahŕňať typový návrh, prevádzkové obmedzenia, pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti, dátový list typového osvedčenia pre letovú spôsobilosť a emisie, príslušnú predpisovú základňu pre typové osvedčovanie a požiadavky na ochranu životného prostredia, ktorými agentúra zaznamenáva súlad a akékoľvek iné podmienky alebo obmedzenia predpísané pre výrobok, UAS alebo CMU v príslušných technických podmienkach osvedčovania a požiadavkách na ochranu životného prostredia. Typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie lietadla okrem toho musia obsahovať príslušnú predpisovú základňu osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti, údaje o prevádzkovej vhodnosti a dátový list typového osvedčenia pre hluk. Dátový list typového osvedčenia lietadla a obmedzeného typového osvedčenia lietadla musí obsahovať záznam o súlade s požiadavkami na emisie CO_2 a dátový list typového osvedčenia motora musí obsahovať záznam o splnení požiadaviek na výfukové emisie.“

20. V ustanovení 21.A.90B písm. a) sa bod 1 nahrádza takto:

„1. pokiaľ ide o:

i) lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 5 700 kg alebo menšou;

ii) rotorové lietadlá s MTOM 3 175 kg alebo menšou;

iii) vetrone, motorové vetrone, balóny a vzducholode v zmysle definície ELA1 alebo ELA2;

iv) lietadlá schopné vertikálneho vzletu a pristátia s MTOM 5 700 kg alebo menšou;“.

21. Ustanovenie 21.A.91 sa nahrádza takto:

„21.A.91 **Klasifikácia zmien v typovom osvedčení**

Zmeny v typovom osvedčení sa klasifikujú ako „malé“ a „závažné“. „Malá zmena“ je zmena, ktorá nemá významný vplyv na hmotnosť, rovnováhu, pevnosť konštrukcie, spoľahlivosť, prevádzkové charakteristiky, údaje o prevádzkovej vhodnosti alebo iné charakteristiky ovplyvňujúce letovú spôsobilosť výrobku alebo UAS, alebo jeho environmentálne vlastnosti, alebo nemá významný vplyv na spoľahlivosť, prevádzkové charakteristiky alebo iné charakteristiky ovplyvňujúce letovú spôsobilosť CMU. Bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie 21.A.19, všetky ostatné zmeny sa podľa tejto podčasti považujú za „závažné zmeny“. Závažné a malé zmeny sa schvaľujú v súlade s ustanovením 21.A.95 alebo 21.A.97 a musia byť primerane označené.“

22. V ustanovení 21.A.93 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) Žiadosť obsahuje alebo sa po podaní pôvodnej žiadosti do nej doplní program osvedčovania na účely preukázania súladu podľa ustanovenia 21.A.20, ktorý pozostáva z:

1. opisu zmeny identifikujúceho:

i) konfigurácie výrobku, UAS alebo CMU v typovom osvedčení, na ktoré sa zmena vzťahuje;

ii) všetky oblasti výrobku, UAS alebo CMU v typovom osvedčení vrátane schválených príručiek, ktoré sa zmenili, alebo ktoré sú zmenou ovplyvnené, a

iii) ak zmena ovplyvní údaje o prevádzkovej vhodnosti, potrebné zmeny v údajoch o prevádzkovej vhodnosti;

2. identifikácie akéhokoľvek opätovného prešetrovania, ktoré je potrebné na preukázanie súladu zmeny a oblastí ovplyvnených zmenou s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia, a

3. v prípade závažnej zmeny typového osvedčenia:

i) návrhu počiatočnej predpisovej základne typového osvedčovania, predpisovej základne osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a požiadaviek na ochranu životného prostredia, ktorý bol vypracovaný v súlade s požiadavkami a možnosťami uvedenými v ustanovení 21.A.101;

ii) návrhu rozpisu programu osvedčovania na zmysluplné skupiny činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu vrátane návrhu spôsobov dosiahnutia súladu a súvisiacich dokumentov o súlade;

iii) návrhu posúdenia zmysluplných skupín činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu, pokiaľ ide o pravdepodobnosť neidentifikovaného nesúladu s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti alebo požiadavkami na ochranu životného prostredia a pokiaľ ide o potenciálny vplyv tohto nesúladu na bezpečnosť výrobkov alebo UAS alebo ochranu životného prostredia alebo na bezpečnosť CMU. Pri navrhovanom posúdení sa musia zohľadniť aspoň prvky stanovené v ustanovení 21.B.100 písm. a) bodoch 1 až 4. Na základe daného posúdenia žiadosť musí obsahovať návrh na zapojenie agentúry do overovania činností a údajov súvisiacich s preukázaním súladu a

iv) harmonogramu projektu vrátane hlavných míľnikov.“

23. Ustanovenie 21.A.95 sa mení takto:

a) V písmene b) sa bod 4 nahrádza takto:

„4. ak nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.“

b) Písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) Odchylne od písmena a) sa na žiadosť žiadateľa zahrnutú vo vyhlásení uvedenom v ustanovení 21.A.20 písm. d) malá zmena typového osvedčenia lietadla môže schváliť pred preukázaním súladu s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti za predpokladu, že žiadateľ preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

24. V ustanovení 21.A.97 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) Odchylne od písmena b) bodov 2 a 3 sa na žiadosť žiadateľa zahrnutú vo vyhlásení uvedenom v ustanovení 21.A.20 písm. d) závažná zmena typového osvedčenia lietadla môže schváliť pred preukázaním súladu s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti za predpokladu, že žiadateľ preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

25. V ustanovení 21.A.101 sa písmená a) a b) nahrádzajú takto:

„a) Závažná zmena typového osvedčenia a oblasti ovplyvnené touto zmenou musia byť buď v súlade s technickými podmienkami osvedčovania uplatniteľnými na zmenený výrobok, UAS alebo CMU v deň podania žiadosti o zmenu, alebo s technickými podmienkami osvedčovania, ktoré sa stali uplatniteľnými po tomto dátume v súlade s písmenom f). Platnosť žiadosti sa určí v súlade s ustanovením 21.A.93 písm. c). Okrem toho zmenený výrobok alebo zmenený UAS musí spĺňať požiadavky na ochranu životného prostredia stanovené agentúrou v súlade s ustanovením 21.B.85.

b) S výnimkou ustanovenia v písmene h), odchylne od písmena a) sa môže použiť skoršia zmena technických podmienok osvedčovania uvedených v písmene a) a akýchkoľvek iných technických podmienok osvedčovania, ktorých sa priamo týka, pokiaľ skoršia zmena nenadobudla účinnosť skôr ako v deň, keď sa stali uplatniteľnými príslušné technické podmienky osvedčovania začlenené formou odkazu v typovom osvedčení, a to v ktorejkoľvek z týchto situácií:

1. zmena, ktorú agentúra nepovažuje za závažnú. Pri stanovení, či je konkrétna zmena závažná, posudzuje agentúra zmenu v súvislosti so všetkými predchádzajúcimi príslušnými projektovými zmenami a všetkými súvisiacimi revíziami uplatniteľných technických podmienok osvedčovania začlenených formou odkazu v typovom osvedčení výrobku alebo CMU. Zmeny, ktoré spĺňajú jedno z nasledujúcich kritérií, sa automaticky považujú za závažné:

i) nie je zachovaná všeobecná konfigurácia alebo nie sú zachované princípy konštrukcie;

ii) predpoklady použité pri osvedčovaní výrobku, UAS alebo CMU, ktoré sa majú zmeniť, neostávajú v platnosti;

2. každá oblasť, systém, súčasť, zariadenie alebo komponent CMU, ktoré podľa agentúry nie sú ovplyvnené zmenou;

3. každá oblasť, systém, súčasť, zariadenie alebo komponent CMU, ktoré sú podľa agentúry ovplyvnené zmenou a pri ktorých agentúra zistí, že dodržanie technických podmienok osvedčovania uvedených v písmene a) podstatne neprispeje k úrovni bezpečnosti zmeneného výrobku, zmeneného UAS alebo zmenenej CMU alebo je neúčelné.“

26. V ustanovení 21.A.108 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) aspoň jeden súbor zmien v údajoch o prevádzkovej vhodnosti vypracovaný v súlade s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti, a to pre všetkých známych prevádzkovateľov zmeneného lietadla v EÚ predtým, ako výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ EÚ musí použiť tieto údaje o prevádzkovej vhodnosti, a“.

27. Ustanovenie 21.A.115 sa mení takto:

a) V písmene b) bode 5 sa podbod ii) nahrádza takto:

„ii) držiteľ typového osvedčenia sa dohodol s držiteľom doplnkového typového osvedčenia na spolupráci s cieľom splniť všetky záväzky, pokiaľ ide o zachovanie letovej spôsobilosti zmeneného výrobku, zmeneného UAS alebo zmenenej CMU prostredníctvom dodržania ustanovení 21.A.44 a 21.A.118A.“

b) Písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) Odchylne od písmena b) bodov 3 a 4 má žiadateľ na základe žiadosti zahrnutej vo vyhlásení uvedenom v bode 21.A.20 písm. d) nárok na vydanie doplnkového typového osvedčenia lietadla pred tým, ako preukázal súlad s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti, za predpokladu, že preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

28. Ustanovenie 21.A.117 sa nahrádza takto:

„21.A.117 **Zmeny tej súčasti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie**

a) Malé zmeny tej súčasti výrobku, UAS alebo CMU, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, sa klasifikujú a schvaľujú v súlade s podčasťou D.

b) Každá závažná zmena tej súčasti výrobku, UAS alebo CMU, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, sa schvaľuje ako samostatné doplnkové typové osvedčenie v súlade s touto podčasťou.

c) Odchylne od písmena b) môže byť schválená závažná zmena tej súčasti výrobku, UAS alebo CMU, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, predložená samotným držiteľom doplnkového typového osvedčenia ako zmena existujúceho doplnkového typového osvedčenia.“

29. V ustanovení 21.A.118A písm. a) sa bod 2 nahrádza takto:

„2. vyplývajúce zo spolupráce s držiteľom typového osvedčenia podľa ustanovenia 21.A.115 písm. b) bodu 5 podbodu ii);“.

30. Ustanovenie 21.A.120B písm. a) sa nahrádza takto:

„a) aspoň jeden súbor zmien v údajoch o prevádzkovej vhodnosti vypracovaný v súlade s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti pre všetkých známych prevádzkovateľov zmeneného lietadla v EÚ predtým, ako výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ EÚ použije tieto údaje o prevádzkovej vhodnosti, a“.

31. Ustanovenie 21.A.121 sa nahrádza takto:

„21.A.121. **Rozsah pôsobnosti**

a) Táto podčasť stanovuje postup preukázania zhody s príslušnými projektovými údajmi výrobku, súčasti, zariadenia, CMU a komponentu CMU, ktoré sa majú vyrábať bez schválenia výrobnej organizácie podľa podčasti G.

b) Táto podčasť stanovuje povinnosti výrobcu výrobku, súčasti, zariadenia CMU a komponentu CMU vyrobených podľa tejto podčasti.“

32. Ustanovenie 21.A.122 sa mení takto:

a) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže podať žiadosť o preukázanie súladu jednotlivého výrobku, súčasti, zariadenia, CMU a komponentu CMU podľa tejto podčasti, ak:“;

b) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) je držiteľom schválenia týkajúceho sa projektu takého výrobku, súčasti, zariadenia, CMU a komponentu CMU alebo o také schválenie požiadala alebo“.

33. Ustanovenie 21.A.124 sa nahrádza takto:

„21.A.124 **Žiadosť**

a) Každá žiadosť o súhlas s preukázaním súladu zhody jednotlivého výrobku, súčasti, zariadenia, CMU a komponentu CMU podľa tejto podčasti sa vypracuje vo forme a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.

b) Takáto žiadosť musí obsahovať:

1. dôkaz, ktorým sa prípadne preukáže, že:

i) vydanie schválenia výrobnej organizácie podľa podčasti G by bolo nevhodné alebo

ii) osvedčenie alebo schválenie výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU podľa tejto podčasti sa vyžaduje do vydania schválenia výrobnej organizácie podľa podčasti G;

2. prehľad informácií vyžadovaných podľa ustanovenia 21.A.125A písm. b).“

34. Ustanovenie 21.A.125A sa mení takto:

a) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Žiadateľ má nárok na písomný súhlas vydaný príslušným orgánom na preukázanie súladu jednotlivých výrobkov, súčastí, zariadení, CMU alebo komponentov CMU podľa tejto podčasti po:“;

b) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) zriadení systému inšpekcie výroby, ktorým zaručí, že každý výrobok, súčasť, vybavenie, CMU alebo komponent CMU sa zhoduje s príslušnými projektovými údajmi a je v stave zaručujúcom ich bezpečnú prevádzku;“.

35. V ustanovení 21.A.125C písm. a) sa bod 3 nahrádza takto:

„3. výrobná organizácia je schopná poskytnúť príslušnému orgánu dôkaz o tom, že zachováva uspokojivú kontrolu nad výrobou výrobkov, súčastí, zariadení, CMU alebo komponentov CMU podľa písomného súhlasu;“.

36. Ustanovenie 21.A.126 sa mení takto:

a) V písmene a) sa bod 1 nahrádza takto:

„1. dodávané materiály a nakupované alebo subdodávateľsky vyrobené súčasti zodpovedajú príslušným projektovým údajom;“.

b) V písmene a) sa bod 3 nahrádza takto:

„3. procesy, výrobné techniky a metódy montáže, ktoré majú vplyv na kvalitu a bezpečnosť finálneho výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU sú vykonávané v súlade so špecifikáciami schválenými príslušným orgánom;“.

c) V písmene a) sa bod 4 nahrádza takto:

„4. zmeny projektu vrátane náhrady materiálov boli schválené podľa tejto prílohy a skontrolované predtým, než boli začlenené do finálneho výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU.“.

d) V písmene b) sa body 4 a 5 nahrádzajú takto:

„4. odmietnuté materiály a súčasti sa oddelia a označia spôsobom, ktorý zabráni ich inštalovaniu vo finálnom výrobku, súčasti, zariadení, CMU alebo komponente CMU;

5. materiály a súčasti, ktoré sa zadržia kvôli odchýlkam od špecifikácií typového návrhu alebo výroby, ktoré sa majú inštalovať vo finálnom výrobku, súčasti, zariadení, CMU alebo komponente CMU, sa podrobia schválenému konštrukčnému a výrobnému revíznemu postupu; materiály a súčasti, ktoré sa na základe uvedeného postupu považujú za použiteľné, sa riadne označia a znovu sa skontrolujú, či je potrebné ich dodatočné opracovanie alebo oprava; materiály a súčasti odmietnuté v uvedenom postupe sa označia a zlikvidujú, aby bolo zabezpečené, že nebudú začlenené do finálneho výrobku.“

37. Ustanovenie 21.A.128 sa nahrádza takto:

„21.A.128 **Testy: motory, vrtule a riadiace a monitorovacie jednotky (CMU)**

Každý výrobca motorov, vrtúľ alebo CMU vyrobených podľa tejto podčasti musí každý motor, vrtuľu nastaviteľnú počas letu alebo CMU podrobiť dostatočnému funkčnému testu podľa dokumentácie držiteľa týkajúcej sa typového osvedčenia, aby zistil, či správne pracujú v prevádzkovom rozsahu, pre ktorý boli typovo osvedčené, aby mohol byť v príslušnom rozsahu stanovený súhlas s ustanovením 21.A.125A písm. a).“

38. Ustanovenie 21.A.129 sa nahrádza takto:

„21.A.129 **Povinnosti výrobnej organizácie**

Každý výrobca výrobku, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponentu CMU, ktoré sa vyrábajú podľa tejto podčasti:

a) poskytne každý výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU k dispozícii príslušnému orgánu na inšpekciu;

b) uchováva v mieste výroby technické údaje a výkresy potrebné na zistenie, či výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU zodpovedá príslušným projektovým údajom;

c) udržiava systém inšpekcie výroby, ktorý zabezpečí, aby každý výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU zodpovedali príslušným projektovým údajom a nachádzali sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;

d) poskytuje pomoc držiteľovi typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia alebo schválenia projektu pri všetkých opatreniach vzťahujúcich sa na vyrobené výrobky, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponenty CMU z hľadiska zachovania letovej spoľahlivosti;

e) dodržiava ustanovenia podčasti A tohto oddielu.“

39. Ustanovenie 21.A.130 sa nahrádza takto:

„21.A.130 **Vyhlásenie zhody**

a) Každý výrobca výrobku, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponentu CMU vyrobených podľa tejto podčasti dodá vyhlásenie zhody, formulár 52 EASA (pozri dodatok VIII) za úplné lietadlo alebo formulár 1 EASA (pozri dodatok I) za ostatné výrobky, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponenty CMU. Toto vyhlásenie podpíše oprávnená osoba, ktorá zastáva zodpovedné miesto vo výrobnej organizácii.

b) Vyhlásenie zhody musí obsahovať všetky tieto položky:

1. za každý výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU vyhlásenie, že výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU zodpovedajú schváleným projektovým údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;

2. za každé lietadlo vyhlásenie, že lietadlo bolo skontrolované na zemi a za letu v súlade s ustanovením 21.A.127 písm. a);

3. za každý motor, vrtuľu nastaviteľnú počas letu alebo CMU vyhlásenie, že motor, vrtuľu nastaviteľnú počas letu alebo CMU podrobil výrobca záverečnému funkčnému testu v súlade s ustanovením 21.A.128;

4. dodatočne v prípade požiadaviek na ochranu životného prostredia:

i) vyhlásenie, že úplný motor vyhovuje príslušným požiadavkám na výfukové emisie platným ku dňu výroby motora, a

ii) vyhlásenie, že úplný letún vyhovuje príslušným požiadavkám na emisie CO_2 platným ku dňu vydania prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti.

c) Každý výrobca výrobku, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponentu CMU uvedených v písmene a) predloží aktuálne vyhlásenie zhody, ktorého platnosť overí príslušný orgán, a to v ktorejkoľvek z týchto situácií:

1. pri prvom prevedení vlastníctva takéhoto výrobku, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponentu CMU;

2. pri žiadosti o prvé vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti lietadla;

3. pri žiadosti o prvé vydanie dokumentu letovej spôsobilosti pre motor, vrtuľu, súčasť, zariadenie, CMU a komponent CMU.

d) Príslušný orgán overí platnosť protipodpisom vyhlásenia zhody, ak po inšpekcii zistí, že výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU zodpovedajú príslušným projektovým údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.“

40. Ustanovenie 21.A.131 sa nahrádza takto:

„21.A.131. **Rozsah pôsobnosti**

Táto podčasť stanovuje:

a) postup vydania schválenie výrobnej organizácie pre výrobnú organizáciu, ktoré preukazuje zhoda výrobkov, súčastí, zariadení, CMU alebo komponentov CMU s príslušnými projektovými údajmi;

b) práva a povinnosti žiadateľa o také schválenie alebo pre držiteľov takých schválení.“

41. V ustanovení 21.A.139 sa písmeno d) mení takto:

a) Bod 1 sa nahrádza takto:

„1. zabezpečiť, aby každý výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU vyrobené organizáciou alebo jej partnermi, alebo dodané externou stranou alebo zadané subdodávateľsky externej strane zodpovedali príslušným projektovým údajom a nachádzali sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, a tým umožňovali uplatňovať práva stanovené v ustanovení 21.A.163;“;

b) V bode 2 sa podbod iii) nahrádza takto:

„iii) overenie, že dodávané výrobky, súčasti, materiály, vybavenie, CMU alebo komponenty CMU vrátane nových alebo použitých položiek dodaných odberateľmi týchto výrobkov zodpovedajú príslušným projektovým údajom;“.

42. Ustanovenie 21.A.147 sa nahrádza takto:

„21.A.147 **Zmeny v systéme riadenia výroby**

Po vydaní osvedčenia o schválení výrobnej organizácie každú zmenu v systéme riadenia výroby, ktorá je podstatná z hľadiska preukázania zhody alebo z hľadiska letovej spôsobilosti a vlastností výrobku, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponentu CMU, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia, pred jej vykonaním schváli príslušný orgán. Výrobná organizácia predloží príslušnému orgánu žiadosť o schválenie, v ktorej preukáže, že bude naďalej zachovávať súlad s touto prílohou.“

43. Ustanovenie 21.A.151 sa nahrádza takto:

„21.A.151 **Podmienky schválenia**

V podmienkach schválenia sa uvádza rozsah práce, výrobky alebo kategórie súčastí a zariadení, prípadne oboje, CMU alebo komponenty CMU, prípadne oboje, v prípade ktorých môže držiteľ uplatňovať svoje práva podľa ustanovenia 21.A.163.

Tieto podmienky sa vydajú ako súčasť schválenia výrobnej organizácie.“

44. V ustanovení 21.A.159 písm. a) sa bod 3 nahrádza takto:

„3. výrobná organizácia je schopná poskytnúť príslušnému orgánu dôkaz o tom, že zachováva uspokojivú kontrolu nad výrobou výrobkov, súčastí, zariadení, CMU alebo komponentov CMU podľa schválenia;“.

45. Ustanovenie 21.A.163 sa mení takto:

a) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) v prípade úplného typovo osvedčeného lietadla a po predložení vyhlásenia zhody (formulár 52 EASA) pre lietadlo a UAS vydaného podľa ustanovenia 21.A.174 a 21.A.204 tejto prílohy alebo podľa ustanovení 21L.A.143 písm. c) a 21.L.A163 prílohy Ib (časť 21 Light) bez ďalšieho preukazovania získať osvedčenie o letovej spôsobilosti lietadla a hlukové osvedčenie;“

b) Písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) v prípade ostatných výrobkov, súčastí, zariadení, CMU alebo komponentov CMU bez ďalšieho preukazovania vystaviť úradné osvedčenia o uvoľnení (formulár 1 EASA) podľa podčasti G tejto prílohy alebo podľa podčasti G prílohy Ib (časť 21 Light);“.

46. Ustanovenie 21.A.165 sa mení takto:

a) Písmeno c) sa mení takto:

i) Bod 2 sa nahrádza takto:

„2. pred vydaním formulára 1 EASA na účely osvedčenia zhody so schválenými alebo vyhlásenými projektovými údajmi stanoví, že ostatné výrobky, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponenty CMU sú úplné, zodpovedajú schváleným alebo vyhláseným projektovým údajom a že sú v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;“

ii) Bod 4 sa nahrádza takto:

„4. pred vydaním formulára 1 EASA ako osvedčenia zhody stanoví, že ostatné výrobky, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponenty CMU zodpovedajú príslušným údajom;“

b) Písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) poskytne pomoc držiteľovi typového osvedčenia alebo iného schválenia projektu alebo fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá podala vyhlásenie o súlade projektu podľa podčasti C oddielu A prílohy Ib (časť 21 Light) pri riešení akýchkoľvek opatrení na zachovanie letovej spôsobilosti, vzťahujúcich sa na vyrobené výrobky, súčasti, zariadenia, UAS, CMU alebo komponenty CMU;“.

47. V ustanovení 21.A.174 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) Každá žiadosť o osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti musí obsahovať:

1. triedu osvedčenia letovej spôsobilosti, pre ktorú bola podaná žiadosť;

2. vzhľadom na nové lietadlo:

i) vyhlásenie zhody:

— vydané podľa ustanovenia 21.A.163 písm. b), alebo

— vydané podľa ustanovenia 21.A.130 a potvrdené príslušným orgánom, alebo

— pri dovezenom lietadle vyhlásenie zhody vydané podľa ustanovenia 21.A.163 písm. b), alebo v prípade lietadla dovezeného v súlade s článkom 9 ods. 2 tohto nariadenia vyhlásenie podpísané vyvážajúcim orgánom, že lietadlo zodpovedá projektu schválenému agentúrou;

ii) správu o hmotnosti a vyvážení s plánom nakladania, ak sa vyžaduje podľa príslušných technických podmienok osvedčovania konkrétneho lietadla, a

iii) letovú príručku, ak sa vyžaduje podľa príslušných certifikačných špecifikácií konkrétneho lietadla;

3. vzhľadom na používané lietadlo pochádzajúce z:

i) členského štátu, osvedčenie o overení letovej spôsobilosti vydané v súlade s prílohou I (časť M) alebo prílohou Vb (časť ML) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 (*) alebo s prílohou I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107;

ii) nečlenského štátu:

— vyhlásenie príslušného orgánu štátu, v ktorom je alebo bolo lietadlo registrované, o stave lietadla, pokiaľ ide o letovú spôsobilosť, vedeného v jeho registri v čase prevodu,

— správu o hmotnosti a vyvážení s plánom nakladania, ak sa vyžaduje podľa príslušných technických podmienok osvedčovania konkrétneho lietadla,

— letovú príručku, ak sa vyžaduje podľa príslušných predpisov letovej spôsobilosti pre konkrétne lietadlo,

— historické záznamy na určenie výrobného štandardu, štandardu prestavby a údržby lietadla vrátane všetkých obmedzení súvisiacich s obmedzeným osvedčením o letovej spôsobilosti vydaným v súlade s ustanovením 21.B.327,

— odporúčanie na vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti a na osvedčenie o overení letovej spôsobilosti podľa preskúmania letovej spôsobilosti v súlade s prílohou I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo osvedčenie o overení letovej spôsobilosti v súlade s prílohou Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 (*) alebo s prílohou I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107,

— dátum vydania prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti a v prípade uplatňovania štandardov zväzku III prílohy 16 k Chicagskemu dohovoru metrickú hodnotu CO_2.

(*) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1321/2014 z 26. novembra 2014 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú. v. EÚ L 362, 17.12.2014, s. 1).“

48. V ustanovení 21.A.179 písm. a) bode 2 sa podbod i) nahrádza takto:

„i) po predložení predošlého osvedčenia letovej spôsobilosti a platného osvedčenia o overení letovej spôsobilosti vydaného v súlade s prílohou I (časť M) alebo prílohou Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, prípadne s prílohou I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107;“.

49. V ustanovení 21.A.239 sa písmeno d) mení takto:

a) Bod 1 sa nahrádza takto:

„1. zaviesť, vykonávať a udržiavať systém kontroly a dohľadu nad projektovaním a zmenami projektu a opravami výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU alebo komponentov CMU, na ktoré sa vzťahujú podmienky schválenia. Tento systém musí:

i) zahŕňať funkciu letovej spôsobilosti zodpovednej za zabezpečenie toho, aby projekt výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU alebo komponentov CMU alebo zmena projektu a opravy zodpovedali príslušnej predpisovej základni pre typové osvedčovanie, príslušnej predpisovej základni osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a príslušným požiadavkám na ochranu životného prostredia;

ii) zabezpečiť, aby projekčná organizácia riadne plnila svoje povinnosti v súlade s touto prílohou a podmienkami schválenia vydanými podľa ustanovenia 21.A.251;“.

b) Bod 3 sa nahrádza takto:

„3. špecifikovať spôsob, akým systém riadenia projektovania vykazuje prijateľnosť projektovaných súčastí, zariadení alebo komponentov CMU, alebo úloh plnených jej partnermi alebo subdodávateľmi podľa metód, ktoré sú predmetom písomných postupov.“

50. Ustanovenie 21.A.243 sa mení takto:

a) V písmene a) sa prvý odsek nahrádza takto:

„a) Projekčná organizácia ako súčasť systému riadenia projektovania vypracuje a poskytne agentúre príručku, v ktorej sa priamo alebo prostredníctvom krížových odkazov opisuje organizácia, jej príslušné politiky, procesy a postupy, typ projekčnej práce a kategórie výrobkov, súčastí a zariadení, UAS, CMU alebo komponentov CMU, v prípade ktorých je projekčná organizácia držiteľom schválenia projekčnej organizácie, ako sa uvádza v podmienkach schválenia vydaných v súlade s ustanovením 21.A.251, a ak je to relevantné, rozhrania s jej partnermi alebo subdodávateľmi a ich kontrolu.“

b) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) Ak akékoľvek súčasti, zariadenia alebo komponenty CMU, alebo akékoľvek zmeny výrobkov, UAS alebo CMU projektujú partnerské organizácie alebo subdodávatelia, príručka musí obsahovať vyhlásenie o tom, ako je projekčná organizácia schopná preukázať za všetky súčasti, zariadenia alebo komponenty CMU súlad podľa ustanovenia 21.A.239 písm. d) bodu 2 a musí obsahovať, priamo alebo pomocou krížových odkazov, opisy projekčných činností a organizácie uvedených partnerských organizácií alebo subdodávateľov a informácie o nich, a to v rozsahu, v akom je to potrebné na vyhotovenie vyhlásenia;“.

51. V ustanovení 21.A.245 písm. e) sa bod 1 sa nahrádza takto:

„1. počet pracovníkov všetkých technických oddelení bol dostatočný, pracovníci mali dostatočné skúsenosti a aby im bola poskytnutá príslušná právomoc, aby mohli plniť svoje pridelené úlohy, a primerané prevádzkové zariadenia, vybavenie a priestory na plnenie požiadaviek týkajúcich sa letovej spôsobilosti, údajov o prevádzkovej vhodnosti a ochrany životného prostredia, pokiaľ ide o výrobok, UAS alebo CMU;“.

52. Ustanovenie 21.A.247 sa nahrádza takto:

„21.A.247 **Zmeny v systéme riadenia projektovania**

Po vydaní schválenia projekčnej organizácie každú zmenu systému riadenia projektovania, ktorá je významná z hľadiska preukázania súladu alebo z hľadiska letovej spôsobilosti, údajov o prevádzkovej vhodnosti a ochrany životného prostredia v súvislosti s výrobkom, súčasťou, zariadením, UAS, CMU alebo komponentom CMU, schvaľuje pred jej vykonaním agentúra. Projekčná organizácia predloží agentúre žiadosť o schválenie, v ktorej na základe navrhovaných zmien príručky preukáže, že bude naďalej spĺňať požiadavky tejto prílohy.“

53. Ustanovenie 21.A.251 sa nahrádza takto:

„21.A.251 **Podmienky schválenia**

V podmienkach schválenia musia byť uvedené typy projekčných prác, kategórie výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU alebo komponentov CMU, ktoré sú predmetom schválenia projekčnej organizácie, a funkcie a povinnosti, ktoré schválená organizácia vykonáva vzhľadom na letovú spôsobilosť, údaje o prevádzkovej vhodnosti a environmentálne vlastnosti výrobkov, UAS alebo CMU. V prípade schválení projekčnej organizácie vzťahujúcich sa na typové osvedčovanie alebo ETSO pre pomocnú energetickú jednotku (APU) musia podmienky schválenia obsahovať aj zoznam výrobkov, CMU alebo APU. Tieto podmienky sa vydajú ako súčasť schválenia projekčnej organizácie.“

54. V ustanovení 21.A.259 písm. a) sa bod 3 nahrádza takto:

„3. projekčná organizácia je schopná poskytnúť agentúre dôkazy preukazujúce, že systém riadenia projektovania organizácie udržiava uspokojivú kontrolu a dohľad nad projektovaním výrobkov a CMU, ich opravami a zmenami na základe schválenia;“.

55. V ustanovení 21.A.263 sa písmeno c) mení takto:

a) Bod 5 sa nahrádza takto:

„5. schvaľovať určité postupy väčšej opravy podľa podčasti M tejto prílohy pre výrobky, CMU alebo pomocné energetické jednotky (APU);“

b) V bode 7 sa podbod i) nahrádza takto:

„i) kontroluje konfiguráciu lietadla, UAS alebo CMU a“.

56. V ustanovení 21.A.265 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) určí, či projekt výrobku, UAS alebo CMU alebo ich zmien či opráv je v súlade s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, technickými špecifikáciami v súvislosti s vydávaním vyhlásení, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia a či nemajú nebezpečné vlastnosti;“.

57. Názov podčasti K v oddiele A sa nahrádza takto:

„**PODČASŤ K – SÚČASTI, ZARIADENIA A KOMPONENTY RIADIACEJ A MONITOROVACEJ JEDNOTKY (CMU)**“.

58. Ustanovenie 21.A.301 sa nahrádza takto:

„21.A.301. **Rozsah pôsobnosti**

Táto podčasť stanovuje postup týkajúci sa schválenia súčastí, zariadení a komponentov CMU.“

59. Ustanovenie 21.A.303 sa nahrádza takto:

„21.A.303 **Súlad s príslušnými požiadavkami**

Preukázanie súladu súčastí, zariadení a komponentov CMU, ktoré sa majú inštalovať v typovo osvedčovanom výrobku alebo v CMU, sa vykoná:

a) v spojení s postupmi typového osvedčovania podľa podčastí B, D alebo E pre výrobok, UAS alebo CMU, v ktorom sa majú inštalovať, alebo

b) prípadne podľa postupov ETSO v zmysle podčasti Q alebo

c) v prípade štandardných súčastí v súlade s úradne uznanými normami.“

60. Ustanovenie 21.A.305 sa nahrádza takto:

„21.A.305 **Schválenie súčastí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)**

Vo všetkých prípadoch, v ktorých sa na základe práva Únie ([1]) alebo s prihliadnutím na opatrenia agentúry uvedené v článku 10 nariadenia (EÚ) č. 748/2012 výslovne vyžaduje schválenie súčasti, zariadenia alebo komponentu CMU, musí časť, vybavenie alebo komponent CMU spĺňať príslušné ETSO alebo špecifikácie uznané agentúrou v danom prípade za rovnocenné.“

61. Vkladá sa toto nové ustanovenie 21.A.308:

„21.A.308 **Oprávnenosť komponentu na inštaláciu do riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU)**

a) Komponent CMU, ktorý je rozhodujúci pre zamýšľanú prevádzku UAS, ako to určil držiteľ schválenia projektu a odsúhlasil s agentúrou, je oprávnený na inštaláciu do CMU za predpokladu, že je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, je označený v súlade s podčasťou Q a je k nemu priložené úradné osvedčenie o uvoľnení (formulár 1 EASA).

b) Komponent CMU, ktorý sa nepovažuje za rozhodujúci pre zamýšľanú prevádzku UAS, ako to určil držiteľ schválenia projektu a odsúhlasil s agentúrou, je oprávnený na inštaláciu do CMU za predpokladu, že:

1. komponent CMU je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku a

2. osoba, ktorá ho inštaluje, je držiteľom dokumentu vydaného osobou alebo organizáciou, ktorá komponent CMU vyrobila, v ktorom sa uvádza názov a identifikačné číslo komponentu, zhoda komponentu s jeho projektovými údajmi a ktorý obsahuje dátum vydania.“

62. Ustanovenie 21.A.431A sa mení takto:

a) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) V tejto podčasti sa stanovuje postup schválenia postupu opravy výrobku, súčasti, zariadenia, CMU alebo komponentu CMU a stanovujú práva a povinnosti žiadateľa o takéto schválenie a držiteľov takýchto schválení.“

b) Písmená c) a d) nahrádzajú takto:

c) „Oprava“ je každé odstránenie poškodenia a/alebo obnova stavu letovej spôsobilosti po tom, čo výrobca prvýkrát uvoľní výrobok, súčasť, zariadenie, CMU alebo komponent CMU do prevádzky.

d) Odstránenie poškodenia výmenou súčastí, zariadení alebo komponentov CMU bez toho, aby boli potrebné projekčné práce, sa považuje za úlohu údržby, a preto si podľa tejto prílohy nevyžaduje schválenie.“

([1]) [Zoznam uplatniteľných aktov, ktoré sa majú vložiť ako poznámka pod čiarou].

63. V ustanovení 21.A.431B písm. a) sa bod 1 nahrádza takto:

„1. pokiaľ ide:

i) o lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 5 700 kg alebo menšou;

ii) o rotorové lietadlá s MTOM 3 175 kg alebo menšou;

iii) o vetrone, motorové vetrone, balóny a vzducholode v zmysle definície ELA1 alebo ELA2;

iv) o lietadlá schopné vertikálneho vzletu a pristátia s MTOM 5 700 kg alebo menšou;“.

64. V ustanovení 21.A.432C písm. b) sa bod 6 nahrádza takto:

„6. návrh posúdenia zmysluplných skupín činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu, pokiaľ ide o pravdepodobnosť neidentifikovaného nesúladu s predpisovou základňou typového osvedčovania a pokiaľ ide o potenciálny vplyv tohto nesúladu na bezpečnosť výrobku, UAS alebo CMU. Pri navrhovanom posúdení sa musia zohľadniť aspoň prvky stanovené v ustanovení 21.B.100 písm. a) bodoch 1 až 4. Na základe daného posúdenia žiadosť musí obsahovať návrh na zapojenie agentúry do overovania činností a údajov súvisiacich s preukázaním súladu a“.

65. V ustanovení 21.A.433 písm. a) sa body 3 a 4 nahrádzajú takto:

„3. ak nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné;

4. v prípade špecifikovania, že žiadateľ poskytol údaje osvedčovania na základe dohody s vlastníkom údajov typového osvedčovania v súlade s ustanovením 21.A.432C písm. b) bodom 7:

i) ak držiteľ uviedol, že nemá žiadne technické námietky proti informáciám predloženým podľa písmena a) bodu 2 tohto ustanovenia, a

ii) ak sa držiteľ dohodol s držiteľom schválenia postupu opravy na spolupráci s cieľom splniť všetky záväzky týkajúce sa zachovania letovej spôsobilosti zmeneného výrobku, zmeneného UAS alebo zmenenej CMU prostredníctvom dodržania ustanovenia 21.A.451;“.

66. V ustanovení 21.A.439 sa úvodná veta nahrádza takto:

„Súčasti, zariadenia a komponenty CMU používané na opravy sa musia vyrobiť v súlade s výrobnými údajmi vychádzajúcimi zo všetkých nevyhnutných projekčných údajov poskytnutých držiteľom schválenia postupu opravy:“

67. Ustanovenie 21.A.441 sa nahrádza takto:

„21.A.441 **Vykonanie opravy**

a) Oprava sa vykonáva v súlade s podčasťou C prílohy I (časť M) alebo podčasťou C prílohy Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo s podčasťou C prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, alebo ju vykonáva výrobná organizácia schválená podľa podčasti G tejto prílohy v rámci oprávnení podľa ustanovenia 21.A.163 písm. d).

b) Projekčná organizácia poskytne organizácii, ktorá vykonáva opravu, všetky potrebné pokyny na inštalovanie.“

68. V ustanovení 21.A.445 písm. a) sa úvodná veta nahrádza takto:

„Ak poškodené výrobky, súčasti, zariadenia CMU alebo komponenty CMU ostali neopravené a táto skutočnosť nie je zachytená v už schválených údajoch, posúdenie poškodenia z hľadiska jeho dôsledkov pre letovú spôsobilosť môže robiť len:“.

69. Ustanovenie 21.A.708 sa mení takto:

a) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) konfiguráciu, pre ktorú (konfigurácie, pre ktoré) sa žiada letové povolenie, a to aj pre bezpilotné lietadlo, konfiguráciu CMU, ktorá sa používa na riadenie lietadla;“.

b) Písmeno b) sa mení takto:

i) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„akúkoľvek podmienku alebo obmedzenie potrebné pre bezpečnú prevádzku lietadla vrátane:“.

ii) Dopĺňa sa tento nový bod 7:

„7. v prípade bezpilotného lietadla osobitných opatrení a pokynov pre prevádzku a zachovanie letovej spôsobilosti UAS alebo CMU;“.

c) Písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) metódu používanú na kontrolu konfigurácie lietadla, a to aj pre bezpilotné lietadlo, konfigurácie CMU, ktorá sa používa na riadenie lietadla, aby sa zaistil rámec ustanovených podmienok.“

70. V ustanovení 21.A.711 sa písmeno d) nahrádza takto:

„d) Schválená organizácia môže vydať letové povolenie (formulár 20b EASA, pozri dodatok IV) na základe práva udeleného v súlade s ustanovením CAMO.A.125 prílohy Vc (časť CAMO) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo ustanovením CAO.A.095 prílohy Vd (časť CAO) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, prípadne s ustanovením CAO.UAS.095 prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, ak letové podmienky uvedené v ustanovení 21.A.708 tejto prílohy boli schválené v súlade s ustanovením 21.A.710 tejto prílohy.“

71. Názov podčasti Q sa nahrádza takto:

„**PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, SÚČASTÍ, ZARIADENÍ, RIADIACICH A MONITOROVACÍCH JEDNOTIEK (CMU) A KOMPONENTOV CMU**“.

72. Ustanovenie 21.A.801 sa mení takto:

a) Názov sa nahrádza takto:

„21.A.801 **Identifikácia výrobkov a riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)**“.

b) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) Identifikácia výrobkov a CMU vyrobených podľa podčasti F alebo podčasti G musí zahŕňať tieto informácie:

1. meno výrobcu;

2. označenie výrobku a CMU;

3. sériové číslo výrobcu;

4. značku „EXEMPT“ v prípade motorov, ak príslušný orgán udelil výnimku z príslušných požiadaviek na ochranu životného prostredia;

5. akékoľvek iné informácie požadované agentúrou.“

c) Dopĺňa sa toto nové písmeno e):

„e) Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába CMU podľa podčasti G alebo podčasti F, ju označí pomocou štítku, na ktorom sú vyleptané, vyrazené, vyryté alebo inou schválenou metódou ohňovzdorného označovania vyznačené informácie špecifikované v písmene a) tak, aby bol prístupný a čitateľný a aby sa v bežnej prevádzke nemohol stať nečitateľným alebo sa dať odstrániť alebo pri nehode stratiť alebo zničiť.“

73. Ustanovenie 21.A.803 sa mení takto:

a) Písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) Žiadna osoba nesmie bez schválenia agentúry odstrániť, zmeniť alebo umiestniť identifikačné informácie podľa ustanovenia 21.A.801 písm. a) na žiadnom lietadle, motore, vrtuli, liste vrtule, náboji vrtule alebo CMU alebo identifikačné informácie podľa ustanovenia 21.A.807 písm. a) na APU.“

b) Písmená c) a d) nahrádzajú takto:

„c) Odchylne od písmen a) a b) môže každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva údržbárske práce podľa príslušných pravidiel, v súlade s metódami, technikami a postupmi stanovenými agentúrou:

1. odstrániť, zmeniť alebo umiestniť identifikačné informácie podľa ustanovenia 21.A.801 písm. a) na ktoromkoľvek lietadle, motore, vrtuli, liste vrtule, náboji vrtule alebo CMU alebo identifikačné informácie pre APU podľa ustanovenia 21.A.807 písm. a) alebo

2. odstrániť identifikačný štítok podľa ustanovenia 21.A.801 alebo pre APU podľa ustanovenia 21.A.807, ak je to nevyhnutné v priebehu vykonávania údržby.

d) Žiadna osoba nesmie inštalovať identifikačný štítok, ktorý bol odstránený v súlade s písmenom c) bodom 2, na iné lietadlo, motor, vrtuľu, list vrtule, náboj vrtule alebo CMU, než z tých, z ktorých bol odstránený.“

74. Ustanovenie 21.A.804 sa nahrádza takto:

„21.A.804 **Identifikácia súčastí, zariadení a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU)**

a) Každá súčasť alebo zariadenie, ktoré sú oprávnené na inštaláciu v typovo osvedčovanom výrobku, a každý komponent CMU, ktorý je oprávnený na inštaláciu v CMU osvedčenej v súlade s touto prílohou I, musia byť trvalo a čitateľne označené:

1. menom, ochrannou známkou alebo symbolom identifikujúcim výrobcu spôsobom uvedeným v príslušných projektových údajoch;

2. číslom súčasti v zmysle príslušných projektových údajov a

3. písmenami „EPA“:

i) v prípade súčastí alebo zariadení vyrobených v súlade so schválenými projektovými údajmi, ktoré nepatria držiteľovi typového osvedčenia príslušného výrobku, okrem predmetov ETSO a súčastí a zariadení, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie 21.A.307 písm. b);

ii) v prípade komponentov CMU vyrobených v súlade so schválenými projektovými údajmi, ktoré nepatria držiteľovi typového osvedčenia príslušnej CMU alebo držiteľovi typového osvedčenia bezpilotného lietadla, ak je CMU osvedčená ako súčasť bezpilotného lietadla, okrem komponentov CMU s ETSO a komponentov CMU, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie 21.A.308 písm. b).

b) Odchylne od písmena a), ak agentúra súhlasí s tým, že súčasť, zariadenie alebo komponent CMU sú príliš malé alebo že je inak neúčelné označiť súčasť, zariadenie alebo komponent CMU akýmikoľvek informáciami vyžadovanými písmenom a), budú do úradného dokumentu o uvoľnení, ktorý je priložený k súčasti, zariadeniu alebo komponentu CMU alebo ich obalu, začlenené informácie, ktoré nemohli byť vyznačené na súčasti, zariadení alebo komponente CMU.“

75. V ustanovení 21.B.20 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých prijatých informácií dôležitých z hľadiska bezpečnosti a bez zbytočného odkladu poskytne príslušnému orgánu členských štátov a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo návrhov nápravných opatrení, čo je pre nich potrebné na včasnú reakciu na bezpečnostný problém, ktorý sa týka výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU, komponentov CMU, osôb alebo organizácií, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2018/1139 a jeho delegované a vykonávacie akty.“

76. Ustanovenie 21.B.70 sa nahrádza takto:

„21.B.70 **Technické podmienky osvedčovania**

Agentúra vydá v súlade s článkom 76 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1139 technické podmienky osvedčovania a iné podrobné špecifikácie vrátane technických podmienok osvedčovania letovej spôsobilosti, údajov o prevádzkovej vhodnosti a ochrany životného prostredia, ktoré môžu príslušné orgány, organizácie a pracovníci využiť na preukázanie súladu výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU a komponentov CMU s príslušnými základnými požiadavkami stanovenými v prílohách II, IV, V a IX k uvedenému nariadeniu, ako aj s požiadavkami na ochranu životného prostredia stanovenými v článku 9 ods. 2 a v prílohe III k uvedenému nariadeniu. Takéto technické podmienky musia byť dostatočne podrobné a špecifické, aby žiadateľom umožnili oboznámiť sa s podmienkami, za ktorých sa osvedčenia vydávajú, menia alebo dopĺňajú.“

77. V ustanovení 21.B.75 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) Agentúra určí pre výrobok, UAS alebo CMU osobitné podrobné technické požiadavky, takzvané osobitné podmienky, ak príslušné technické podmienky osvedčovania neobsahujú pre výrobok, UAS alebo CMU primerané alebo vhodné bezpečnostné štandardy, pretože:

1. výrobok, UAS alebo CMU má nové alebo nezvyčajné konštrukčné črty vzhľadom na konštrukčnú prax, na ktorej sú uplatniteľné technické podmienky osvedčovania založené;

2. výrobok je určený na neobvyklé používanie alebo

3. skúsenosť z prevádzky iných podobných výrobkov, UAS alebo CMU alebo výrobkov alebo CMU, ktoré majú podobné konštrukčné črty alebo nové identifikované ohrozenia, ukázala, že môže nastať nebezpečná situácia.“

78. Ustanovenie 21.B.80 sa mení takto:

a) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Agentúra stanoví predpisovú základňu typového osvedčovania a oznámi ju žiadateľovi o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie. Predpisová základňa typového osvedčovania pozostáva z:“;

b) Písmeno a) sa mení takto:

i) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„technických podmienok osvedčovania letovej spôsobilosti určených agentúrou, ktoré sú uplatniteľné na výrobok, UAS alebo CMU v deň podania žiadosti o uvedené osvedčenie a akýchkoľvek osobitných podmienok určených agentúrou v súlade s ustanovením 21.B.75 písm. a), pokiaľ:“.

ii) V bode 3 sa podbod i) nahrádza takto:

„i) v prípade typového osvedčenia preukazujú súlad so základnými požiadavkami prílohy II a prípadne prílohy IX k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 alebo“.

c) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) Vyhradené.“

79. V ustanovení 21.B.82 sa písmeno a) mení takto:

a) Bod 2 sa nahrádza takto:

„2. agentúra neakceptuje alebo neurčí alternatívne prostriedky na preukázanie súladu s príslušnými základnými požiadavkami príloh II, IV, V a IX k nariadeniu (EÚ) 2018/1139;“.

80. V ustanovení 21.B.100 písm. a) sa úvodná veta nahrádza takto:

„Agentúra určí svoju účasť na overovaní činností a údajov týkajúcich sa preukázania súladu vzhľadom na žiadosti o typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, schválenie závažných zmien, doplnkové typové osvedčenie, schválenie postupu väčšej opravy alebo schválenie ETSO pre APU. Urobí tak na základe posúdenia zmysluplných skupín činností týkajúcich sa preukázania súladu a údajov programu osvedčovania. Toto posúdenie sa vzťahuje na:

— pravdepodobnosť neidentifikovaného nesúladu s predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti alebo požiadavkami na ochranu životného prostredia a

— možný vplyv tohto nesúladu na bezpečnosť výrobku, UAS a CMU alebo ochranu životného prostredia

a prehodnocujú sa v ňom aspoň tieto prvky:“.

81. V ustanovení 21.B.103 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) Agentúra vydá typové osvedčenie pre lietadlo, motor, vrtuľu alebo CMU alebo obmedzené typové osvedčenie lietadla za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:

1. žiadateľ spĺňa ustanovenie 21.A.21;

2. agentúra overovaním preukázania súladu v zmysle svojej účasti určenej podľa ustanovenia 21.B.100 nezistila žiadny nesúlad s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, prípadne s predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti podľa ustanovenia 21.B.82 a s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia;

3. nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.“

82. Ustanovenie 21.B.107 sa mení takto:

a) V písmene a) sa body 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. agentúra overovaním preukázania súladu v zmysle miery svojej účasti určenej na základe ustanovenia 21.B.100 písm. a) alebo b) nezistila žiadny nesúlad s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, prípadne s predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti podľa ustanovenia 21.B.82 a s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia a

„3. nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.“

b) Písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) V prípade zmeny, ktorá ovplyvňuje údaje o prevádzkovej vhodnosti, agentúra môže odchylne od písmena a) bodov 1 a 2 na žiadateľovu žiadosť zahrnutú vo vyhlásení uvedenom v ustanovení 21.A.20 písm. d) schváliť zmenu typového osvedčenia lietadla pred preukázaním súladu s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti za predpokladu, že žiadateľ preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

83. V ustanovení 21.B.111 sa písmená a) a b) nahrádzajú takto:

„a) Agentúra vydá doplnkové typové osvedčenie za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:

1. žiadateľ spĺňa ustanovenie 21.A.115 písm. b);

2. agentúra overovaním preukázania súladu v zmysle miery svojej účasti určenej na základe ustanovenia 21.B.100 písm. a) nezistila žiadny nesúlad s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, prípadne s predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti podľa ustanovenia 21.B.82 a s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia;

3. nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.

b) V prípade doplnkového typového osvedčenia, ktoré ovplyvňuje údaje o prevádzkovej vhodnosti, agentúra môže odchylne od písmena a) bodov 1 a 2 na žiadateľovu žiadosť zahrnutú vo vyhlásení uvedenom v ustanovení 21.A.20 písm. d) vydať doplnkové typové osvedčenie lietadla pred preukázaním súladu s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej vhodnosti za predpokladu, že žiadateľ preukáže takýto súlad pred dátumom, ku ktorému sa tieto údaje majú skutočne použiť.“

84. V ustanovení 21.B.320 písm. b) sa bod 5 nahrádza takto:

„5. inšpekcia lietadla a v prípade bezpilotného lietadla inšpekcia CMU;“.

85. Ustanovenie 21.B.325 sa nahrádza takto:

„21.B.325 **Vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti**

a) Príslušný orgán členského štátu registrácie bez meškania vystaví osvedčenie o letovej spôsobilosti (formulár 25 EASA, pozri dodatok VI) alebo v ňom vykoná zmeny, ak sa presvedčí, že sú splnené požiadavky podľa ustanovenia 21.B.326 a príslušné požiadavky oddielu A podčasti H tejto prílohy.

b) Príslušný orgán členského štátu registrácie bez meškania vystaví osvedčenie o letovej spôsobilosti (formulár 24 EASA, pozri dodatok V) alebo v ňom vykoná zmeny, ak sa presvedčí, že sú splnené požiadavky podľa ustanovenia 21.B.327 a príslušné požiadavky oddielu A podčasti H tejto prílohy.

c) V prípade nových lietadiel a používaných lietadiel, ktoré pochádzajú z nečlenského štátu okrem príslušného osvedčenia o letovej spôsobilosti uvedeného v písmenách a) alebo b) príslušný orgán členského štátu registrácie vydá:

1. v prípade lietadiel, na ktoré sa vzťahuje príloha I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (formulár 15a EASA, pozri dodatok II);

2. v prípade nových lietadiel, na ktoré sa vzťahuje príloha Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (formulár 15c EASA, pozri dodatok II);

3. v prípade použitých lietadiel, ktoré pochádzajú z nečlenského štátu a na ktoré sa vzťahuje príloha Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (formulár 15c EASA, pozri dodatok II), keď príslušný orgán vykonal overenie letovej spôsobilosti;

4. v prípade bezpilotného lietadla, na ktoré sa vzťahuje príloha I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (formulár 15d EASA, pozri dodatok II);

5. v prípade použitého bezpilotného lietadla, ktoré pochádza z nečlenského štátu a na ktoré sa vzťahuje príloha I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (formulár 15d EASA, pozri dodatok II), keď príslušný orgán vykonal overenie letovej spôsobilosti.“

86. Ustanovenie 21.B.326 sa mení takto:

a) V písmene a) sa bod 2 nahrádza takto:

„2. ak je príslušný orgán členského štátu registrácie presvedčený o tom, že lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá schválenému projektu a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, čo môže zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie, a“;.

b) Písmeno b) sa mení takto:

i) Bod 1 sa mení takto:

— Podbod i) sa nahrádza takto:

„i) lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá typovému návrhu schválenému na základe typového osvedčenia a akéhokoľvek doplnkového typového osvedčenia, zmeny alebo opravy schválenej v súlade s touto prílohou a“.

— Podbod iii) sa nahrádza takto:

„iii) overenie letovej spôsobilosti sa vykonalo v súlade s ustanoveniami podčasti I prílohy I (časť M) alebo podčasti I prílohy Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo prípadne podčasti I prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107;“.

ii) Bod 2 sa nahrádza takto:

„2. ak je príslušný orgán členského štátu registrácie presvedčený o tom, že lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá schválenému projektu a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, čo môže zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie, a“.

87. V ustanovení 21.B.327 sa písmeno a) mení takto:

a) V bode 1 sa podbod ii) nahrádza takto:

„ii) ak je príslušný orgán členského štátu registrácie presvedčený o tom, že lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá typovému návrhu schválenému agentúrou na základe obmedzeného typového osvedčenia alebo v súlade s konkrétnymi špecifikáciami letovej spôsobilosti a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku. Môže to zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie;“.

b) Bod 2 sa mení takto:

i) V podbode i) sa písmeno A nahrádza takto:

„A. lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá návrhu schválenému agentúrou na základe obmedzeného typového osvedčenia alebo v súlade s konkrétnymi špecifikáciami letovej spôsobilosti, ako aj na základe akéhokoľvek doplnkového typového osvedčenia, zmeny alebo opravy schválenej v súlade s touto prílohou I (časť 21) a“.

ii) V podbode i) sa písmeno C nahrádza takto:

„C. lietadlo bolo skontrolované v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť M) alebo prílohy Vb (časť ML) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo prípadne prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107;“.

iii) Podbod ii) sa nahrádza takto:

„ii) ak je príslušný orgán členského štátu registrácie presvedčený o tom, že lietadlo alebo prípadne UAS zodpovedá schválenému návrhu a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku. Môže to zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie.“

88. V ustanovení 21.B.432 písm. b) bode 1 sa podbod ii) nahrádza takto:

„ii) auditov výrobkov, UAS a CMU na príslušnej vzorke projektovania a osvedčovania výrobkov, súčastí, zariadení, UAS, CMU a komponentov CMU, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti organizácie;“.

89. Názov podčasti K v oddiele B sa nahrádza takto:

„**PODČASŤ K – SÚČASTI, ZARIADENIA A KOMPONENTY RIADIACEJ A MONITOROVACEJ JEDNOTKY (CMU)**“.

90. V ustanovení 21.B.453 písm. a) sa bod 4 nahrádza takto:

„4. nebola zistená žiadna črta alebo charakteristika, ktorá by mohla spôsobiť, že sa výrobok, UAS alebo CMU z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje, stali nebezpečné.“

91. V ustanovení 21.B.520 písm. b) sa bod 4 nahrádza takto:

„4. inšpekcia lietadla a v prípade bezpilotného lietadla inšpekcia CMU;“.

92. Názov podčasti Q v oddiele B sa nahrádza takto:

„**PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, SÚČASTÍ, ZARIADENÍ, RIADIACICH A MONITOROVACÍCH JEDNOTIEK (CMU) A KOMPONENTOV CMU**“.

93. Zoznam dodatkov (formulárov EASA) sa mení takto:

„Dodatok I – Formulár 1 EASA – Úradné osvedčenie o uvoľnení

Dodatok II – Formuláre 15a, 15c a 15d EASA – Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti

Dodatok III – Formulár 20a EASA – Letové povolenie

Dodatok IV – Formulár 20b EASA – Letové povolenie (vydané schválenými organizáciami)

Dodatok V – Formulár 24 EASA – Obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti

Dodatok VI – Formulár 25 EASA – Osvedčenie o letovej spôsobilosti

Dodatok VII – Formulár 45 EASA – Hlukové osvedčenie

Dodatok VIII – Formulár 52 EASA – Vyhlásenie zhody lietadla/bezpilotného leteckého systému

Dodatok IX – Formulár 53 EASA – Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky

Dodatok X – Formulár 55 EASA – Osvedčenie o schválení výrobnej organizácie

Dodatok XI – Formulár 65 EASA – Písomný súhlas na výrobu bez schválenia výrobnej organizácie

Dodatok XII – Kategórie letových testov a súvisiace kvalifikácie posádky vykonávajúcej letové testy“.

94. V dodatku I „Úradné osvedčenie o uvoľnení – formulár 1 EASA uvedený v prílohe I (časť 21)“ sa pokyny na používanie formulára 1 EASA menia takto:

a) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Tieto pokyny sa vzťahujú iba na používanie formulára 1 EASA na účely výroby. Upozorňujeme na dodatok II k prílohe I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 alebo na dodatok III k prílohe I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107 ktoré sa vzťahujú na používanie formulára 1 EASA na účely údržby.“

b) Bod 1 „ÚČEL A POUŽÍVANIE“ sa mení takto:

i) Bod 1.1 sa nahrádza takto:

„1.1. Prvotným účelom osvedčenia je vyhlásenie o letovej spôsobilosti nových leteckých motorov, vrtúľ, súčastí, zariadení, CMU a komponentov CMU [ďalej len „položka (-y)“].“;

ii) Bod 1.6 sa nahrádza takto:

„1.6. Osvedčenie nepredstavuje súhlas s inštaláciou položky na konkrétne lietadlo, motor, vrtuľu alebo v prípade komponentov CMU na konkrétnu CMU, ale pomáha koncovému užívateľovi určiť stav schválenia letovej spôsobilosti.“;

c) V bode 5 „VYPLNENIE OSVEDČENIA PÔVODCOM“ sa kolónka 8 nahrádza takto:

„*Kolónka 8* **Číslo súčasti**

Uveďte číslo súčasti, ktoré sa nachádza na položke alebo visačke/balení. V prípade motora, vrtule alebo CMU sa môže použiť typové označenie.“

95. Dodatok II sa mení takto:

a) Názov sa nahrádza takto:

„„*Dodatok II*

Formuláre 15a,15c a 15d EASA – Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti“.“

b) Dopĺňa sa tento nový formulár 15d EASA:

„Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti – formulár 15d EASA –

„OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI
(pre bezpilotné lietadlá, ktoré spĺňajú časť ML.UAS)
Referenčné číslo osvedčenia o overení letovej spôsobilosti: .....
Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139

[NÁZOV PRÍSLUŠNÉHO ORGÁNU]

týmto osvedčuje, že:

□ v súlade s prílohou I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107. Úrad pre publikácie: doplniť číslo prijatia] vykonal (-a) overenie letovej spôsobilosti tohto bezpilotného lietadla:

[alebo]

□ tohto nového bezpilotného lietadla:

Výrobca bezpilotného lietadla: ..... Označenie výrobcu bezpilotného lietadla: .....
Registrácia bezpilotného lietadla: ..... Sériové číslo bezpilotného lietadla: .....
(a toto lietadlo) sa v čase overenia považuje za spôsobilé na let.
Dátum vydania: ..... Dátum uplynutia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) bezpilotného lietadla v deň overenia: .....
Podpis: ..... Číslo oprávnenia (ak existuje): .....

[ALEBO]

[NÁZOV SCHVÁLENEJ ORGANIZÁCIE, ADRESA a REFERENČNÉ ČÍSLO SCHVÁLENIA] (*)

týmto osvedčuje, že v súlade s prílohou I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107. Úrad pre publikácie: doplniť číslo prijatia] vykonal(-a) overenie letovej spôsobilosti tohto bezpilotného lietadla:

Výrobca bezpilotného lietadla: ..... Označenie výrobcu bezpilotného lietadla: .....
Registrácia bezpilotného lietadla: ..... Sériové číslo bezpilotného lietadla: .....
a toto lietadlo sa v čase overenia považuje za spôsobilé na let.
Dátum vydania: ..... Dátum uplynutia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) bezpilotného lietadla v deň overenia: .....
Podpis: ..... Číslo oprávnenia (ak existuje): .....

==========

Prvé predĺženie: bezpilotné lietadlo spĺňa podmienky ustanovenia ML.UAS.901 písm. c) prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107.
Dátum vydania: ..... Dátum uplynutia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) bezpilotného lietadla v deň vydania: .....
Podpis: ..... Číslo oprávnenia: .....
Názov schválenej organizácie: ..... Referenčné číslo schválenia: .....

==========

Druhé predĺženie: bezpilotné lietadlo spĺňa podmienky ustanovenia ML.UAS.901 písm. c) prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107.
Dátum vydania: ..... Dátum uplynutia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) bezpilotného lietadla v deň vydania: .....
Podpis: ..... Číslo oprávnenia: .....
Názov schválenej organizácie: ..... Referenčné číslo schválenia: .....

Formulár 15d EASA – 1. vydanie.“

(*) Vystaviteľ si môže formulár upraviť podľa svojich potrieb vymazaním názvu, vyhlásenia o osvedčení, odkazu na predmetné lietadlo a informácií o vydaní formulára, ktoré sa netýkajú daného prípadu.“

96. Dodatok III sa nahrádza takto:

„„*Dodatok III*

Letové povolenie – formulár 20a EASA

<table>
<tr><td>Logo príslušného orgánu</td><td colspan="2">LETOVÉ POVOLENIE</td></tr>
<tr><td colspan="2">(*)</td><td></td></tr>
<tr><td>Toto letové povolenie sa vydáva v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 a osvedčuje, že lietadlo je spôsobilé na bezpečný let na účely a za podmienok uvedených dole a platí vo všetkých členských štátoch.

Toto letové povolenie platí aj pre lety do nečlenských štátov a v rámci nich za predpokladu, že príslušné orgány týchto štátov udelili samostatné povolenie:</td><td colspan="2">1. Štátna príslušnosť a registračné značky:</td></tr>
<tr><td>2. Výrobca/typ lietadla:
[v prípade bezpilotného lietadla uveďte model a označenie riadiacej a monitorovacej jednotky]</td><td colspan="2">3. Sériové číslo:</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. Letové povolenia platí pre: [účel v súlade s ustanovením 21.A.701 písm. a)]</td></tr>
<tr><td colspan="3">5. Držiteľ: [v prípade letového povolenia vydaného na účely ustanovenia 21.A.701 písm. a) bodu 15 sa uvedie: ‚registrovaný vlastník‘]</td></tr>
<tr><td colspan="3">6. Podmienky/poznámky:</td></tr>
<tr><td colspan="3">7. Obdobie platnosti:</td></tr>
<tr><td>8. Miesto a dátum vydania:</td><td colspan="2">9. Podpis zástupcu príslušného orgánu:</td></tr>
<tr><td colspan="3">Formulár 20a EASA – 2. vydanie.
(*) (*) Vyhradené pre štát registrácie.““</td></tr>
</table>

97. Dodatok IV sa nahrádza takto:

„„*Dodatok IV*

Letové povolenie (vydané schválenými organizáciami) – formulár 20b EASA

<table>
<tr><td>Členský štát príslušného orgánu vydávajúceho schválenie organizácie, na základe ktorého sa vydáva letové povolenie, alebo
„EASA“, keď povolenie vydáva EASA.</td><td colspan="2">LETOVÉ POVOLENIE</td></tr>
<tr><td colspan="2">Názov a adresa organizácie, ktorá vydáva letové povolenie.</td><td>(*) (*)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Toto letové povolenie sa vydáva v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 a osvedčuje, že lietadlo je spôsobilé na bezpečný let na účely a za podmienok uvedených dole a platí vo všetkých členských štátoch. Toto letové povolenie platí aj pre lety do nečlenských štátov a v rámci nich za predpokladu, že príslušné orgány týchto štátov udelili samostatné povolenie.</td><td>1. Štátna príslušnosť a registračné značky:</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. Výrobca/typ lietadla:
[v prípade bezpilotného lietadla uveďte model a označenie riadiacej a monitorovacej jednotky]</td><td>3. Sériové číslo:</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. Letové povolenia platí pre: [účel v súlade s ustanovením 21.A.701 písm. a)]</td></tr>
<tr><td colspan="3">5. Držiteľ: [organizácia, ktorá vydáva letové povolenie]</td></tr>
<tr><td colspan="3">6. Podmienky/poznámky:</td></tr>
<tr><td colspan="3">7. Obdobie platnosti:</td></tr>
<tr><td colspan="2">8. Miesto a dátum vydania:</td><td>9. Podpis oprávnenej osoby:
Meno:
Odkaz na povolenie č.:</td></tr>
<tr><td colspan="3">Formulár 20b EASA – 2. vydanie.
(*) (*)Vyhradené pre držiteľa schválenia organizácie.““</td></tr>
</table>

98. Dodatok V sa nahrádza takto:

„„*Dodatok V*

Obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti – formulár 24 EASA

LOGO príslušného orgánu

OBMEDZENÉ OSVEDČENIE O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

(*)	[Členský štát registrácie] [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU]	(*)
1. Štátna príslušnosť a registračné značky	2. Výrobca a označenie lietadla výrobcom	3. Sériové číslo lietadla
4. Kategórie		
5. Toto obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti sa vydáva v súlade s (**) [Dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944] a [nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/1139] vo vzťahu k uvedenému lietadlu, ktoré sa považuje za spôsobilé na let, ak sa udržiava a prevádzkuje v súlade s uvedenými a príslušnými prevádzkovými obmedzeniami. Okrem uvedeného sa uplatňujú aj nasledujúce obmedzenia: (5) (8) [Lietadlo sa môže používať na medzinárodné lety bez ohľadu na uvedené obmedzenia.] Poznámky: [v prípade bezpilotného lietadla uveďte model a označenie riadiacej a monitorovacej jednotky]		
Dátum vydania:	Podpis:	
6. Toto obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti je platné, pokiaľ ho nezruší príslušný orgán členského štátu registrácie. K tomuto osvedčeniu sa pripojí platné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti.		
Formulár 24 EASA – 3. vydanie. (*) Vyhradené pre štát registrácie. (**) Nehodiace sa preškrtnite.		

Toto obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti sa musí nachádzať na palube počas každého letu.““

99. Dodatok VI sa nahrádza takto:

„„*Dodatok VI*

Osvedčenie o letovej spôsobilosti – formulár 25 EASA

LOGO príslušného orgánu

OSVEDČENIE O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

(*)	[Členský štát registrácie] [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU]	(*)
1. Štátna príslušnosť a registračné značky	2. Výrobca a označenie lietadla výrobcom	3. Sériové číslo lietadla
4. Kategórie		
5. Toto obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti sa vydáva v súlade s Dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944 a s nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/1139 vo vzťahu k uvedenému lietadlu, ktoré sa považuje za spôsobilé na let, ak sa udržiava a prevádzkuje v súlade s uvedenými a príslušnými prevádzkovými obmedzeniami. Obmedzenia/Poznámky: (7) [v prípade bezpilotného lietadla uveďte model a označenie riadiacej a monitorovacej jednotky] Dátum vydania: Podpis:		
6. Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti je platné, pokiaľ ho nezruší príslušný orgán členského štátu registrácie. K tomuto osvedčeniu sa pripojí platné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti.		
Formulár 25 EASA – 3. vydanie. (*) Vyhradené pre štát registrácie.		

Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti sa musí nachádzať na palube počas každého letu.““

100. Dodatok VIII sa mení takto:

a) Názov sa nahrádza takto:

„Vyhlásenie zhody lietadla/bezpilotného leteckého systému – formulár 52 EASA“.

b) Formulár „Vyhlásenie zhody lietadla“ sa nahrádza takto:

<table>
<tr><td colspan="4">„VYHLÁSENIE ZHODY LIETADLA/BEZPILOTNÉHO LETECKÉHO SYSTÉMU</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. Štát výroby</td><td>2. [ČLENSKÝ ŠTÁT] (*)Členský štát Európskej únie (**)</td><td>3. Číslo vyhlásenia:</td></tr>
<tr><td colspan="4">4. Organizácia</td></tr>
<tr><td colspan="2">5. Typ lietadla</td><td colspan="2">6. Číslo typového osvedčenia:</td></tr>
<tr><td colspan="2">7. Registračné číslo alebo značka lietadla</td><td colspan="2">8. Identifikačné číslo výrobnej organizácie:</td></tr>
<tr><td colspan="4">9. Podrobnosti o motore, vrtuli/riadiacej a monitorovacej jednotke (***)</td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Úpravy a/alebo servisné bulletiny (***)</td></tr>
<tr><td colspan="4">11. Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">12. Zvýhodnenia</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Výnimky, zrieknutia sa alebo odchýlky (***)</td></tr>
<tr><td colspan="4">14. Poznámky</td></tr>
<tr><td colspan="4">15. Osvedčenie o letovej spôsobilosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">16. Doplňujúce požiadavky</td></tr>
<tr><td colspan="4">17. Vyhlásenie zhody
Týmto sa osvedčuje, že lietadlo/bezpilotný letecký systém sa v plnej miere zhoduje s typovo osvedčeným návrhom a s položkami uvedenými v kolónkach 9, 10, 11, 12 a 13.
Lietadlo je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.
Lietadlo sa úspešne podrobilo testom počas letu.</td></tr>
<tr><td colspan="2">18. Podpísaný (-á)</td><td>19. Meno</td><td>20. Dátum (dd. mm. rrrr)</td></tr>
<tr><td colspan="4">21. Referenčné číslo schválenia výrobnej organizácie</td></tr>
<tr><td colspan="4">Formulár 52 EASA – 4. vydanie.
(*) Alebo „EASA“, ak je EASA príslušný orgán.
(**) Vymažte v prípade nečlenského štátu EÚ alebo EASA.
(***) Nehodiace sa preškrtnite.“</td></tr>
</table>

c) Pokyny na používanie „formulára 52 EASA – Vyhlásenie zhody lietadla“ sa menia takto:

i) Názov sa nahrádza takto:

„**Pokyny na používanie formulára 52 EASA – Vyhlásenie zhody lietadla/bezpilotného leteckého systému**“.

ii) Bod 1 „ÚČEL A ROZSAH“ sa nahrádza takto:

„1. ÚČEL A ROZSAH

1.1. Používanie vyhlásenia zhody lietadla/bezpilotného leteckého systému vydaného výrobnou organizáciou, ktorá vyrába podľa časti 21 oddielu A podčasti F, je opísané v ustanovení 21.A.130 a v súvisiacich prijateľných spôsoboch dosiahnutia súladu.

1.2. Účelom vyhlásenia zhody lietadla/bezpilotného leteckého systému (formulár 52 EASA) vydaného podľa časti 21 oddielu A podčasti G je umožniť držiteľovi príslušného osvedčenia o schválení výrobnej organizácie uplatniť právo získať od príslušného orgánu členského štátu registrácie samostatné osvedčenie o letovej spôsobilosti, a ak o to požiada, hlukové osvedčenie.“

iii) Bod 3.2 sa nahrádza takto:

„3.2. Vyhlásenie zhody sa nesmie vydať príslušnému orgánu členského štátu registrácie dovtedy, kým nie je schválený projekt lietadla/bezpilotného leteckého systému, v ňom inštalované výrobky a v prípade bezpilotných leteckých systémov CMU.“

iv) Bod 3.4 sa nahrádza takto:

„3.4. Toto vyhlásenie zhody nie je určené na to, aby obsahovalo tie položky zariadenia, na ktoré sa môže vzťahovať povinnosť inštalácie s cieľom splniť príslušné prevádzkové predpisy. Niektoré z uvedených samostatných položiek sa však môžu uviesť v kolónke 10 alebo v schválenom typovom návrhu. Prevádzkovateľom sa preto pripomína ich povinnosť zabezpečiť súlad s príslušnými prevádzkovými predpismi na účely ich vlastnej konkrétnej prevádzky.“

v) Kolónka 9 sa nahrádza takto:

„*Kolónka 9* Úplný typ motora a typ(-y) vrtule tak, ako sa vymedzuje v príslušnom typovom osvedčení a v súvisiacom údajovom hárku. Musí sa uviesť aj ich identifikačné číslo výrobnej organizácie a príslušné umiestnenie. V prípade bezpilotných leteckých systémov úplný typ CMU, ako sa vymedzuje v príslušnom typovom osvedčení, v súvisiacom údajovom hárku a jej identifikačné číslo výrobnej organizácie.“

vi) Kolónka 11 sa nahrádza takto:

„*Kolónka 11* Zoznam všetkých uplatniteľných príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti (alebo rovnocenných dokumentov) a vyhlásenia o súlade spolu s opisom spôsobu dosiahnutia súladu predmetného lietadla alebo bezpilotného leteckého systému vrátane výrobkov a nainštalovaných súčastí, zariadení a vybavenia a v prípade bezpilotných leteckých systémov vrátane CMU a komponentov CMU. Musí sa uviesť akákoľvek lehota budúceho dodržania požiadavky.“

vii) Kolónka 17 sa nahrádza takto:

„*Kolónka 17* Platnosť vyhlásenia zhody závisí od úplného vyplnenia všetkých kolónok formulára. Držiteľ schválenia výrobnej organizácie musí viesť v evidencii kópiu správy o letovom teste spolu so všetkými zaznamenanými závadami a podrobnosťami o náprave. Túto správu musí s výsledkom uspokojivý podpísať príslušný člen osvedčujúceho personálu, ako aj člen letovej posádky, napr. skúšobný pilot alebo skúšobný inžinier. Vykonávané letové testy sú vymedzené v rámci systému výroby týkajúceho sa kontroly riadenia kvality podľa ustanovenia 21.A.139, najmä písmena d) bodu 2 podbodu vi) s cieľom zabezpečiť, aby lietadlo vyhovovalo príslušným projektovým údajom a bolo v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

Zoznam položiek poskytnutých (alebo sprístupnených) na splnenie aspektov tohto vyhlásenia, ktoré sa týkajú bezpečnej prevádzky lietadla, musí evidovať držiteľ osvedčenia o schválení výrobnej organizácie.“

101. V dodatku X sa prvý formulár (formulár 55a EASA – 3. vydanie) nahrádza takto:

„(*) [ČLENSKÝ ŠTÁT]
Členský štát Európskej únie (**)

OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE
Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU].21G.XXXX (*)

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012, ktoré je v súčasnosti v platnosti, a za predpokladu splnenia ďalej uvedených podmienok [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

ako výrobnú organizáciu v súlade s oddielom A prílohy I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012, schválenú na výrobu výrobkov, súčastí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek uvedených v priloženom schválení a na vydávanie súvisiacich osvedčení s použitím uvedených odkazov.

PODMIENKY:

1. Toto schválenie je obmedzené na to, čo je uvedené v priložených podmienkach schválenia.
2. Toto schválenie podlieha dodržiavaniu postupov uvedených v opise schválenej výrobnej organizácie.
3. Toto schválenie je platné, pokiaľ schválená výrobná organizácia dodržiava ustanovenia prílohy I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.
4. Za predpokladu splnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto schválenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr odovzdané, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania: .....
Dátum tejto revízie: .....
Číslo revízie: .....
Podpis: .....
Za príslušný orgán: [IDENTIFIKAČNÝ ÚDAJ PRÍSLUŠNÉHO ORGÁNU (**)]

Formulár 55a EASA – 4. vydanie.“
(*) Alebo „EASA“, ak je EASA príslušný orgán.
(**) Vymažte v prípade tretích krajín.

102. Dodatok XI sa nahrádza takto:

„„*Dodatok XI*

Písomný súhlas s výrobou bez schválenia výrobnej organizácie – formulár 65 EASA

Písomný súhlas uvedený v podčasti F prílohy I (časť 21)

[ČLENSKÝ ŠTÁT] (*)
Členský štát Európskej únie (**)
PÍSOMNÝ SÚHLAS S VÝROBOU BEZ SCHVÁLENIA VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE

[NÁZOV ŽIADATEĽA]
[OBCHODNÉ MENO (ak je iné ako meno žiadateľa)]
[ÚPLNÁ POŠTOVÁ ADRESA ŽIADATEĽA]
Dátum (deň, mesiac, rok)
Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (**)].21F.XXXX

Vážený pán/Vážená pani [meno žiadateľa],

Váš systém kontroly výroby bol podrobený hodnoteniu a zistilo sa, že je v súlade s oddielom A podčasťou A a podčasťou F prílohy I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.

Preto za ďalej uvedených podmienok súhlasíme, aby sa preukazovanie zhody ďalej uvedených výrobkov, súčastí, zariadení, riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek vykonávalo podľa oddielu A podčasti F prílohy I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.

Počet jednotiek Výrobné číslo Sériové číslo

SÚČASTI

LIETADLA

Tento písomný súhlas podlieha týmto podmienkam:
1. Písomný súhlas je platný, pokiaľ [názov spoločnosti] dodržiava ustanovenia oddielu A podčasti A a podčasti F prílohy I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.
2. Súhlas podlieha dodržiavaniu postupov uvedených v príručke [názov spoločnosti] č./dátum vydania. .....
3. Platnosť písomného súhlasu uplynie .....
4. Vyhlásenie zhody vydané spoločnosťou [názov spoločnosti] na základe ustanovenia 21.A.130 nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012 potvrdí vydávajúci orgán tohto písomného súhlasu v súlade s postupom..... uvedenej príručky.
5. [Názov spoločnosti] okamžite oznámi vydávajúcemu orgánu tohto písomného súhlasu akékoľvek zmeny systému kontroly výroby, ktoré môžu mať vplyv na kontrolu, zhodu alebo letovú spôsobilosť výrobkov, súčastí riadiacich a monitorovacích jednotiek a komponentov riadiacich a monitorovacích jednotiek uvedených v tomto písomnom súhlase.

Za príslušný orgán: [IDENTIFIKAČNÝ ÚDAJ PRÍSLUŠNÉHO ORGÁNU (*) (**)]
Dátum a podpis

Formulár 65 EASA – 4. vydanie.“
(*) Alebo „EASA“, ak je EASA príslušný orgán.
(**) Vymažte v prípade tretích krajín.“

PRÍLOHA II

Príloha k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/945 sa mení takto:

1. V ČASTI 2 „Požiadavky na bezpilotný letecký systém triedy C1“ sa bod 15 nahrádza takto:

„15. keď je batéria bezpilotného lietadla alebo jeho CMU takmer vybitá, pilot na diaľku dostane jasné varovanie, aby mal dosť času na bezpečné pristátie bezpilotného lietadla;“.

2. V ČASTI 3 „Požiadavky na bezpilotný letecký systém triedy C2“ sa bod 17 nahrádza takto:

„17. keď je batéria bezpilotného lietadla alebo jeho CMU takmer vybitá, pilot na diaľku dostane jasné varovanie, aby mal dosť času na bezpečné pristátie bezpilotného lietadla;“.

3. V ČASTI 4 „Požiadavky na bezpilotný letecký systém triedy C3“ sa bod 13 nahrádza takto:

„13. keď je batéria bezpilotného lietadla alebo jeho CMU takmer vybitá, pilot na diaľku dostane jasné varovanie, aby mal dosť času na bezpečné pristátie bezpilotného lietadla;“.